

Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Ekonomická fakulta
Katedra regionálního managementu

Bakalářská práce

Čerpání finančních prostředků z EU města Třeboň a města Bechyně

Vypracoval: Martin Mošner
Vedoucí práce: doc. Ing. Eva Cudlínová, CSc.

České Budějovice 2020

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Akademický rok: 2018/2019

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Martin MOŠNER**
Osobní číslo: **E17051**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Strukturální politika EU pro veřejnou správu**
Téma práce: **Čerpání finančních prostředků z EU města Třeboň a města Bechyně**
Zadávající katedra: **Katedra regionálního managementu**

Zásady pro vypracování

Cíl práce:

Cílem bakalářské práce bude srovnání dvou nejznámějších lázeňských měst v Jižních Čechách. A to města Třeboň a města Bechyně. Srovnání se bude zabývat čerpáním finančních prostředků z Evropské unie v programovém období 2007 – 2013.

Metodika práce:

1. Studium odborné literatury, vypracování literární rešerše.
2. Dopad čerpaných finančních prostředků z Evropské unie na rozvoj a podporu cestovního ruchu ve vybraných lázeňských městech.
3. Výzkum kvantitativní povahy s využitím zejména sekundárních dat, komparační analýza, polostrukturované rozhovory s představiteli zvolených měst, které doplní získané informace formou zpětné vazby.
4. Zhodnocení výsledků.

Rámcová osnova:

1. Úvod , 2. Přehled literatury , 3. Cíle a metody řešení, 4. Teoretická část, 5. Praktická část, 6. Vyhodnocení, 7. Závěr, 8. Seznam použitých zdrojů, Přílohy.

Rozsah pracovní zprávy: **40 – 50 stran**
Rozsah grafických prací: **dle potřeby**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam doporučené literatury:

Wokoun, R., Mates, P., & Kadeřábková, J. (2011). *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Píseň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk.

Chvojková, A., & Kučerová, V. (2007). *Finanční prostředky fondů EU v programovacím období 2007-2013*. Praha: IREAS, Institut pro strukturální politiku.

Blaschek, J., & Uhlíř, D. (2011). *Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, implikace* (Vydání druhé, přepracované a rozšířené). Praha: Univerzita Karlova v Praze, Nakladatelství Karolinum.

Provančíková Romana. (2015). *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. Praha: Grada Publishing.

Hrabánková, M., Rolínek, L. & Štys, D. (2008). *The methodology of monitoring and evaluation of project implementation into practice*. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Ekonomická fakulta.

Hájek, O., & Novosák, J. (2010). *Kohezní politika v širších souvislostech*. Žilina: Georg.

Vedoucí bakalářské práce: **doc. Ing. Eva Cudlinová, CSc.**
Katedra regionálního managementu

Datum zadání bakalářské práce: **25. března 2019**
Termín odevzdání bakalářské práce: **13. dubna 2020**

_____
doc. Dr. Ing. Dagmar Škodová Parmová
děkanka

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 129
370 05 České Budějovice

_____
doc. Ing. Eva Cudlinová, CSc.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 17. září 2019

Prohlášení:

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 24. 4. 2020

Martin Mošner

Děkuji své vedoucí bakalářské práce doc. Ing. Evě Cudlínové CSc. za odborné rady a připomínky při zpracování bakalářské práce. Děkuji také všem členům katedry regionálního managementu za podporu a pomoc.

V neposlední řadě pak děkuji zaměstnancům Městského úřadu Třeboň a Městského úřadu Bechyně za ochotu, vstřícnost a poskytnutá data i odpovědi.

Obsah

1	Úvod	8
2	Literární rešerše	9
2.1	Regionální politika	9
2.1.1	Vymezení regionální politiky	9
2.1.2	Region	10
2.1.3	Typologie regionů	11
2.1.4	Regiony NUTS	12
2.2	Politika soudržnosti 2007-2013	13
2.3	Zásady	14
2.3.1	Cíle regionální politiky 2007-2013	15
2.3.2	Strukturální fondy a Fond soudržnosti jako finanční nástroje	16
2.4	Regionální politika EU a Česká republika 2007-2013	17
2.4.1	Strategické dokumenty	17
2.4.2	Operační programy	19
2.5	Cestovní ruch	21
2.5.1	Vymezení	21
2.5.2	Lázeňský cestovní ruch a lázeňství	22
2.5.3	Wellness	24
2.5.4	Podpora českého cestovního ruchu z EU v období 2007-2013	25
2.6	Finance obcí	27
2.6.1	Rozpočet obce	27
3	Metodika	29
3.1	Cíl	29
3.2	Metodický postup	29
4	Komparační analýza a polostrukturované rozhovory	30
4.1	Město Bechyně	30
4.1.1	Základní informace	30
4.1.2	Cestovní ruch	31
4.1.3	Rozpočet města Bechyně za období 2010-2019	32
4.2	Město Třeboň	33
4.2.1	Základní informace	33
4.2.2	Cestovní ruch	35
4.2.3	Rozpočet města Třeboň za období 2010-2019	35
4.3	Lázeňství	36

4.3.1	Lázně Bechyně – historie a současnost	36
4.3.2	Lázně Třeboň – historie a současnost	37
4.4	Čerpání finančních prostředků z fondů EU 2007-2013	38
4.4.1	Pravidlo n+2/n+3	39
4.4.2	Město Bechyně.....	39
4.4.3	Město Třeboň.....	42
4.5	Projekty na podporu cestovního ruchu z fondů EU	45
4.5.1	Město Bechyně.....	45
4.5.2	Město Třeboň.....	46
4.6	Srovnání měst Bechyně a Třeboň z hlediska čerpání finančních prostředků z fondů EU	47
4.6.1	Srovnání čerpání finančních prostředků z fondů EU 2007-2013.....	47
4.6.2	Srovnání projektů na podporu cestovního ruchu z fondů EU	50
4.7	Zhodnocení analýzy na základě polostrukturovaných rozhovorů.....	50
5	Závěr.....	53
6	Summary and keywords	54
8	Použité zdroje	55
9	Seznam zkratk	60
10	Seznam obrázků, tabulek a grafů.....	61
11	Seznam příloh	62

1 Úvod

V roce 2019 si Česká republika připomněla již 15. výročí jejího vstupu do Evropské unie. Naše země se za dobu svého členství zapojila do 3 programových období. Prvním bylo (zkrácené) programové období 2004-2006, druhým (již sedmileté) programové období 2007-2013 a v současné době probíhá třetí programové období 2014-2021. Právě minulým programovým obdobím 2007-2013 se zabývá tato práce. Jeho finální ukončení tak umožňuje dostatek dostupných informací a souhrnných dat.

Regionální politika EU neboli kohézní politika EU je jednou z nejvýznamnějších politik Evropské unie. V programovém období 2007-2013 mohla Česká republika prostřednictvím 3 fondů regionální politiky čerpat více jak 26 miliard EUR. Právě čerpání těchto nemalých finančních prostředků se věnuje tato práce.

Vlastním tématem bakalářské práce je čerpání finančních prostředků z fondů EU města Třeboň a města Bechyně v minulém programovém období, tj. 2007-2013. Město Bechyně i město Třeboň jsou dvě známá jihočeská města s význačnou a dlouholetou lázeňskou tradicí i praxí. V současné době se vedle tradičního lázeňství objevuje i wellness. Lázeňství, stejně jako wellness, je jedna z forem cestovního ruchu. Z toho důvodu se pak práce ve své teoretické i praktické části zaměřuje zejména na dopad čerpaných finančních prostředků z EU na rozvoj a podporu cestovního ruchu. Zpětnou vazbu získaných a porovnaných dat zajistily rozhovory s představiteli městských samospráv.

Hlavním cílem je srovnání čerpání finančních prostředků z fondů EU u města Bechyně a města Třeboň. Pro srovnání slouží programové období 2007-2013. Důraz je kladen na využití získaných dotací s ohledem na podporu cestovního ruchu těchto dvou nejznámějších jihočeských lázeňských měst.

Bakalářská práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část se nejdříve věnuje regionální politice. Dále se práce zabývá regionální politikou Evropské unie, včetně její implementace v České republice v letech 2007-2013. Teoretická část se pak soustředí na cestovní ruch, respektive na lázeňský cestovní ruch a jeho podporu z fondů EU. Poslední kapitola teoretické části se zabývá rozpočtem obcí. Praktická část se nejprve věnuje obecné charakteristice zvolených měst, včetně popisu bechyňských a třeboňských lázní. Jádrem praktické části tvoří analýza a srovnání čerpání finančních prostředků z fondů EU města Bechyně a Třeboň. Zde je kladen důraz na podporu cestovního ruchu. Praktickou část pak uzavírají polostrukturované rozhovory s představiteli měst.

2 Literární rešerše

2.1 Regionální politika

2.1.1 Vymezení regionální politiky

Regionální politiku nebo politiku hospodářské, územní a sociální soudržnosti či kohézní politiku můžeme považovat za synonymum.

Regionální politika vznikla před více jak 75 lety. Přesto dodnes nedošlo ani k rámcovému sjednocení názorů na obsahové vymezení tohoto pojmu, které by mělo relativně univerzální platnost. Jedním z důvodů je úzká vazba regionální politiky na celkovou hospodářskou politiku, ta se projevuje rozsáhlou koncepční rozmanitostí. Dalším neopomenutelným problémem je zakomponování ostatních hledisek do definičního vymezení. Ty pak také mimo rozhodujících ekonomických motivů podmiňují existenci regionální politiky, například aspekty sociálního nebo ekologického charakteru. (Wokoun, Mates, & Kadeřábková, 2011)

Z předchozího odstavce jasně vyplývá, že regionální politika zatím nemá žádnou univerzální definici. Níže tedy uvedu několik definic, které jsou podle mého názoru nejvýstižnější a nejvhodnější.

„Regionální politika představuje všechny veřejné intervence vedoucí ke zlepšení geografického rozdělení ekonomických činností, respektive se pokouší napravit určité prostorové důsledky volné tržní ekonomiky ve smyslu dosažení dvou vzájemně závislých cílů: ekonomického růstu a zlepšení sociálního rozdělení ekonomických efektů.“ (Vanhove & Klaassen, 1987, s. 57)

Ve „*Velké ekonomické encyklopedii*“ nalezneme jednu z nejstručnějších definic regionální politiky a to: „*Soubor cílů, opatření a nástrojů vedoucí ke snižování příliš velkých rozdílů v socioekonomické úrovni jednotlivých regionů.*“ (Žák, 2002, s. 651)

Výkladový slovník „*The dictionary of Human geography*“ definuje regionální politiku jako „*součást státní politiky, ovlivňující rozmístění hlavních ekonomických zdrojů a aktivit na celém území státu nebo v jeho části. Regionální politika zahrnuje opatření napomáhající jednak růstu stupně ekonomické aktivity v území, kde je vysoká nezaměstnanost a malé naděje na přirozený ekonomický růst, a na druhé straně opatření*

sloužící kontrole ekonomických aktivit v územích s nadměrným růstem.“ (Johnston, 2003, s. 682)

Ministerstvo pro místní rozvoj v dokumentu „*Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020*“ uvádí: „*Regionální politika představuje soubor intervencí, které ovlivňují rozložení ekonomických aktivit v území, k rozvoji infrastruktury a ke snížení nerovnováhy v sociálním rozvoji. Důležitá je vazba s dalšími podpůrnými státními politikami, například se sociální politikou a průmyslovou politikou. Dochází také k zohledňování regionální dimenze v rámci sektorových politik.*“ (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2013)

BLAŽEK a ÚHLÍŘ (2011) uvádí „*Hlavními rysy současné regionální politiky jsou tak, v souladu s institucionálními teoriemi, důraz na vytváření partnerských vazeb, networking (síťování) a vznik platforem, které umožňují vzájemnou komunikaci mezi partnery v regionu i mimo něj. Kromě síťování se místní i regionální orgány snaží o využití endogenního potenciálu.*“ (Blažek & Uhlíř, 2011, s. 261)

„*Kohezní politika EU, neboli politika hospodářské, sociální a územní soudržnosti EU, je politikou, jejímž cílem je snižování rozdílů mezi úrovní rozvoje různých regionů, snížení zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů a posilování hospodářské, sociální a územní soudržnosti za účelem harmonického vývoje Evropské unie.*“ (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2019a)

Vzhledem k povaze této práce jsem si zvolil definici Ministerstva pro místní rozvoj, která je uvedena v dokumentu „*Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020*“.

2.1.2 Region

Pojem region je zmiňován a metaforicky využíván v nejrůznějších obsahových i odborných souvislostech. Předpokládá se, že samostatná existence regionů je nereálná. Regiony jsou tedy výsledkem abstrakce, zobecnění nebo konstrukce. Regionalizaci pak definuje jako určitý postup vymezení regionů. Odborná literatura obsahuje řadu snah o vymezení tohoto pojmu. Většina definic však neopomíjí a kombinuje tři důležité aspekty: prostor a jeho různé koncepce či pojetí (území), velikost a věcný obsah. (Wokoun, Malinovský, Damborský, & Blažek, 2008)

Pojem region definuje MATES (2001) v publikaci „*Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*“ následovně: „*termín region, popř. rajón, se používá v různém smyslu. Tento problém lze překonat tím, že region budeme chápat jako komplex vznikající regionální diferenciací krajinné sféry. Analýza a hodnocení regionů je tradičním a současně vysoce moderním úkolem regionalistiky.*“ (Mates & Wokoun, 2001, s. 113)

„*Region je územní celek, který je pomocí jednoho či více znaků (kritérií) vyčlenitelný z širšího území. Obvykle je pomocí těchto znaků vymezován pro konkrétní účel, nebo mu v uspořádání území přísluší konkrétní funkce.*“ (“Regiony a regionalizace”, 2019)

V této práci se přikloním k definici ze stránek „Metodické podpory regionálního rozvoje“ (www.regionálnírozvoj.cz). Tu považuji pro její srozumitelnost a variabilitu za nejvhodnější.

2.1.3 Typologie regionů

Pokud jde o typologii regionů, JEŽEK (2008) uvádí, že mezi nejvíce citované klasifikace patří typologie regionů, kterou vytvořil německý geograf H. H. BLOTEVOGEL (2000). Ten předpokládá níže uvedené typy regionů:

- Analytické (reálné) regiony: zejména vědecké konstrukce, jež jsou určeny k vědeckým účelům a snahám o uspořádání reality. Sestavují se podle teorie, ze které mají vycházet, nebo dle účelu, jemuž budou sloužit. Dále se dělí na:
  - Jednoznačně lokalizovatelné regiony: např. různé přírodní jednotky, povodí řek
  - Funkční regiony: například oblast trhu práce, městský region
- Regiony vymezené lidskými aktivitami a činnostmi: vznikají na základě každodenního konání skupinových nebo samostatných aktérů, jakými jsou například firmy, sdružení obcí a měst. Jedním z mnoha příkladů může být akční prostor obyvatel (skupin nebo jednotlivců), dalším pak mohou být území dobrovolných svazků měst a obcí.
- Regiony, které jsou vnímány jako regiony anebo s nimiž jsou aktéři identifikováni (identifikující regiony): jejich vznik probíhá prostřednictvím společné komunikace (médií, politika). Jako příklad můžeme uvést regiony společenské nebo osobní

identity (pocit sounáležitosti) nebo regiony sloužící pro působnost politického konání. (Wokoun, Malinovský, Damborský, & Blažek, 2008)

JEŽEK (2008) dále neopomíjí dodat, že již zmíněné reálné (analytické) regiony a regiony vymezené lidskými aktivitami a činnostmi se shodují s tradičním dělením na deskriptivní a normativní regiony, které jsou v regionálních vědách často užívány.

- Deskriptivní regiony: tyto regiony jsou stanoveny pomocí situační analýzy. Rozlišujeme dva typy těchto regionů:
  - Homogenní regiony: určují se na základě rovnoměrné intenzity zastoupení reprezentativních jevů (například míra nezaměstnanosti, podíl potravinářského průmyslu, výše příjmů).
  - Heterogenní regiony (funkční): vykazují nezávislost své celistvosti. Právě proto, že zásadním kritériem pro určení těchto regionů je intenzita vazeb mezi územními jednotkami, především mezi jádrem a zázemím. (například spádové oblasti dojížděky do zaměstnání, vyjížděky obyvatel za rekreací).
- Normativní regiony: jsou ustanoveny na základě politického rozhodnutí, které vychází z požadavků exekutivní nebo legislativní moci. Patří sem pak nejen administrativně-správní jednotky, ale i regiony se soustředěnou podporou státu (podpůrné regiony). (Wokoun, Malinovský, Damborský, & Blažek, 2008)

2.1.4 Regiony NUTS

Na základě Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1059/2003 ze dne 26. května 2003 byla povinně zavedena nomenklatura společných územních statistických jednotek – NUTS¹. Hlavním důvodem tohoto nařízení je snaha vytvořit společnou statistickou klasifikaci, která bude umožňovat sběr, sestavování a šíření sjednocených regionálních statistik v celé Evropské unii. Dalším důvodem je nutné zařazení regionů různé úrovně pod jednotlivé cíle (v rámci regionálního dopadu) regionální a strukturální politiky Evropské unie. (Wokoun, Malinovský, Damborský, & Blažek, 2008)

---

¹ Z francouzského La nomenclature des unités territoriales statistiques, nebo anglického Nomenclature of Units for Territorial Statistics

Na základě NUTS je Česká republika rozdělena následovně

NUTS 1 => Česká republika

NUTS 2 => regiony soudržnosti

NUTS 3 => kraje ČR

Právě kategorie NUTS 2 (tzv. Regiony soudržnosti) je pro rozdělování finančních prostředků ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti nejzásadnější, protože slouží pro výpočet ukazatele HDP/obyvatele.

Obrázek 1: Regiony soudržnosti (NUTS 2) v České republice

Zdroj: Euroskop.cz, Mapa regionů soudržnosti v ČR, 2019

V ČR se užívá i členění LAU. Obě dvě kategorie spolu úzce souvisí, respektive LAU navazuje na NUTS. Podle LAU se pak Česká republika níže dělí na:

LAU 1 (dříve NUTS 4) => okresy v ČR

LAU 2 => obce v ČR

2.2 Politika soudržnosti 2007-2013

Regionální politika Evropské unie, kohézní politika, politika hospodářské, (územní) a sociální soudržnosti (HSS) neboli politika soudržnosti patří mezi sdílené (koordinované) politiky Evropské unie. Členské státy tedy přenesly své rozhodovací pravomoci na orgány EU jen částečně. Rozhodování o podobě této politiky se tedy dělí mezi orgány EU a samotné členské státy.

2.3 Zásady

Politika soudržnosti se řídí několika společnými zásadami. Pro kohézní politiku v programovém období 2007-2013 popisují MAREK & KANTOR (2009) 5 principů:

- Programování – tento princip odráží především systém několikaletých plánů pro regionální rozvoj (programová období). Ty společně tvoří Evropská komise a členské státy. Měl by tak vzniknout dlouhodobější, koncepční a integrovaný program.
- Koncentrace (zásada koncentrace úsilí) – se snaží cílit pomoc tam, kde je nejvíce potřeba (dle dohody mezi EK a členskými státy). Tento princip pak zvyšuje efektivitu a účelovost vynaložených financí, zároveň přináší lehčí a lepší kontrolu a monitorování.
- Partnerství (komplementarity) – si žádá aktivní účast a spolupráci EK a odpovídajících partnerů na národní, regionální i místní úrovni, a to v průběhu celé administrace strukturálních fondů (od plánování až po hodnocení). Slibuje také co největší zapojení samotných příjemců podpory.
- Adicionalita (doplňkovosti) – tento princip spočívá v doplňkové funkci prostředků z EU, ty jsou pak v závislosti na povaze a druhu projektu podpořeny prostředky z národních zdrojů nebo přímo z vlastních zdrojů příjemce. Jde tedy o spolufinancování.
- Monitorování a vyhodnocení – jedná se o snahu dosažení co největší efektivity vynaložených finančních prostředků. Tento princip stále nabývá na významu. Provádí se zejména třemi způsoby: *ex ante* (před), *interim* (střednědobě) a *ex post* (poté). (Marek & Kantor, 2009)

WOKOUN (2011) dále dodává dalších pět principů regionální politiky Evropské unie:

- Princip soudržnosti (kohézní princip)
- Princip koordinace a harmonizace
- Princip integrace
- Princip konvergence
- Princip solidarity

(Wokoun, Mates, & Kadeřábková, 2011)

2.3.1 Cíle regionální politiky 2007-2013

Pro programové období 2007-2013 byly stanoveny celkem 3 základní cíle pro oblast politiky soudržnosti Evropské unie a to následující:

- Konvergence
- Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost
- Evropská územní spolupráce

Konvergence

Tento cíl má za úkol podpořit růst a tvorbu pracovních míst v zaostalých částech a členských zemích EU, tedy v regionech, jichž HDP (hrubý domácí produkt) na osobu je nižší než 75 % průměru Evropské unie. Pro cíl Konvergence je vyčleněno zhruba 82 % z finančních prostředků pro celou politiku soudržnosti EU. Ale například u České republiky je toto procento vyšší, asi 97,1 %. Kromě hlavního města Prahy zahrnuje tento cíl celé území ČR. Cíl Konvergence financuje celou řadu aktivit, například modernizaci ekonomiky, rozvoj a modernizaci ekologické i dopravní infrastruktury, ochranu životního prostředí, přizpůsobení veřejné správy, posílení kapacity správy regionů, investice do rozvoje lidského kapitálu, podporu vzdělávání. (Marek & Kantor, 2009)

Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Především se jedná o regionální a státní programy, které podporují příznivý hospodářský rozvoj v městských, průmyslových i venkovských oblastech. Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost je určen pro regiony i státy, jejichž HDP na obyvatele je vyšší než 75 % průměru Evropské unie (nespadají tedy do cíle Konvergence). V České republice jde asi o 1,6 % z prostředků regionální politiky. Alokované prostředky může tedy čerpat jen hlavní město Praha. Tento cíl mimo jiné podporuje inovace, znalostní ekonomiku, životní prostředí a předcházení rizik. (Chvojková & Květoň, 2007)

Evropská územní spolupráce

Poslední cíl politiky soudržnosti se zabývá subvencí vyváženého a harmonického rozvoje na celém území Evropské unie. Zaměřuje se tedy na podporu sjednocení Unie prostřednictvím spolupráce mezi státy (národy) a regiony. Právě zkušenosti s obdobnou spoluprací (iniciativa INTERREG) jsou jedním ze základních předpokladů stanovení tohoto cíle. Asi 1,3 % finančních prostředků bylo alokováno na cíl Evropská územní spolupráce v České republice. Zásadními prioritami posledního cíle jsou výzkum, věda,

informační cíle, opatření proti rizikům a řízení vodních zdrojů a životní prostředí. (Marek & Kantor, 2009)

2.3.2 Strukturální fondy a Fond soudržnosti jako finanční nástroje

Kohézní politika byla v programovém období 2007-2013 realizována prostřednictvím tří hlavních fondů. Dvěma strukturálními fondy, Evropským fondem pro regionální rozvoj (ERDF) a Evropským sociálním fondem (ESF), ty byly ještě doplněny o finanční prostředky z Fondu soudržnosti (FS).

Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF)

ERDF je jedním nejstarších finančních nástrojů regionální politiky, byl založen již v roce 1975. Cílem jeho vytvoření bylo snižování regionální nerovnosti uvnitř EHS². V programovém období 2007-2013 bylo úkolem tohoto fondu financovat aktivity, které usilovaly o zvýšení hospodářské a sociální soudržnosti prostřednictvím snižování disparit v podporovaných regionech. (Hájek & Novosák, 2010) ERDF spolufinancoval zejména projekty soustřeďující se na podporu regionálního rozvoje, konkurenceschopnost, restrukturalizaci hospodářství a větší územní spolupráci v rámci Evropské unie. Hlavními prioritami byly inovace, výzkum, ochrana životního prostředí a investice do infrastruktury v nejzaostalejších regionech. (Marek & Kantor, 2009)

Evropský sociální fond (ESF)

Jako základní nástroj pro sociální oblast byl ESF vytvořen již v roce 1957. Na základě Římských smluv se věnoval především otázkám spojených s trhem práce a zaměstnaností. Neopomenutelnou součástí strukturální politiky se tento fond stal až po reformě kohézní politiky v roce 1988. Hlavním úkolem ESF v minulém programovém období bylo napomáhat k posílení sociální a hospodářské soudržnosti Evropské unie především na poli zaměstnanosti, a to prostřednictvím navýšení kvality a počtu nových pracovních příležitostí. (Hájek & Novosák, 2010)

V tomto období (2007-2013) byl ESF určen pro:

- *„Zvýšení přizpůsobivosti pracovníků a podniků*
- *Lepší přístup k zaměstnání a účast na trhu práce*

---

² EHS = Evropské hospodářské společenství, které vzniklo v roce 1958 (kdy Římské smlouvy vstoupily v platnost), předchůdce dnešní EU

- *Posílení sociálního začlenění potlačováním diskriminace a usnadněním přístupu znevýhodněných osob na trh práce*
- *Podporu partnerství pro reformy v oblastech zaměstnanosti a začlenění“*

(Marek & Kantor, 2009, s. 29)

Fond soudržnosti (FS)

Fond soudržnosti (nebo také Kohézní fond) byl založen v roce 1993 na základě Maastrichtské smlouvy. Byl vytvořen za účelem zmírnění problémů, které byly důsledkem nově vzniklé hospodářské a měnové unie. Jak jsem již zmínil, FS není strukturálním fondem. V minulých programových obdobích tento fond financoval především konkrétní projekty, nikoli dlouhodobější programy. To se ale v programovém období 2007-2013 změnilo. Kohézní fond se zaměřuje na projekty, které souvisí s ochranou životního prostředí a na transevropské dopravní sítě. Zahrnuje také projekty z oblasti energetické politiky, tedy oblast obnovitelných zdrojů energie, stejně tak oblast udržitelného rozvoje. (Marek & Kantor, 2009)

Tabulka 1: Financování cílů politiky soudržnosti 2007-2013 EU

Cíle	Finanční nástroje
Konvergence	ERFD, ESF, FS
Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	ERDF, ESF
Evropská územní spolupráce	ERFD

Zdroj: vlastní zpracování (2020), dle (Hájek & Novosák, 2010)

2.4 Regionální politika EU a Česká republika 2007-2013

2.4.1 Strategické dokumenty

Regionální politika EU je realizována v sedmiletých cyklech, takzvaných programových obdobích. Aby mohla Česká republika čerpat finanční prostředky prostřednictvím politiky soudržnosti EU, vypracovala pro programové období 2007-2013 několik klíčových dokumentů. Jednalo se především o Národní strategický referenční rámec, kterému předcházela Národní rozvojový plán. Právě u těchto dvou programových dokumentů se posuzoval soulad se Strategickými obecnými zásadami Společenství. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2019b)

Strategické obecné zásady Společenství (SOZS, anglicky Community Strategic Guidelines)

Tento strategický dokument určuje zásady a priority regionální politiky Evropské unie pro dané období (tedy 2007-2013). Postup schvalování a přijetí SOZ není jednoduchý.

Tento dokument vypracuje a navrhne Evropská komise, ta jej předá Evropskému parlamentu a Radě evropské unie. Tyto evropské instituce jej následně projednají a určí jeho konečnou podobu. SOZS pro programové období 2007-2013 byly konečně schváleny v říjnu roku 2006. Členské státy pak na základě SOZS vypracovaly vlastní Národní strategické referenční rámce. (Marek & Kantor, 2009).

Národní rozvojový plán (NRP)

„Národní rozvojový plán ČR 2007-2013 definuje strategii rozvoje České republiky pro období 2007-2013. Vychází z textů nařízení ke strukturálním fondům a Fondu soudržnosti, jeho strategie se opírá o klíčové evropské (Strategické obecné zásady Společenství) i domácí (Strategie udržitelného rozvoje, Strategie hospodářského růstu, Strategie regionálního rozvoje pro léta 2007-2013 a další platné resortní a regionální strategie) strategické dokumenty. Zajišťuje návaznost Strategických obecných zásad Společenství a národních strategických dokumentů.“ (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2019c)

Národní strategický referenční rámec ČR 2007-2013 (NSRR)

Tento základní programový dokument prezentuje soulad mezi českým NRP a unijními SOZS (viz výše), vychází tak z obou těchto dokumentů. *„Český NSRR popisuje strategické cíle, způsob řízení a koordinace politiky HSS v České republice, představuje systém finančních toků fondů EU v ČR.“* Analytická část NSRR se soustředí na identifikaci silných stránek České republiky a problematických míst a slabých stránek, jež by bránili konkurenceschopnosti a udržitelnému růstu ekonomiky i společnosti. NSRR představuje český systém operačních programů, jež bude realizovat kohézní politiku EU na území ČR v programovém období 2007-2013. Evropská komise schválila český NSRR 27. července 2007, následně byli schváleny i zmíněné operační programy. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2019b)

2.4.2 Operační programy

Každý z operačních programů má určeny hlavní priority včetně jejich rozdělení. Dále jsou zavedena jasná pravidla, která stanovují konkrétní podmínky pro čerpání daných finančních prostředků. Také je uveden příslušný fond (ERDF, ESF nebo FS), který finančně zajišťuje specifický operační program. (Hrabánková, Rolínek, & Štys, 2008)

Operační programy představují hlavní nástroj realizace HSS v České republice. Jejich systém vychází z Národního strategického referenčního rámce (NSRR). V období 2007–2013 Česká republika využívala celkem 26 operačních programů.

Tyto operační programy (OP) můžeme podle ZENKERA (2019) dělit na následující 4 skupiny:

Tematické operační programy

Platí pro celou Českou republiku kromě území hlavního města Prahy. Celková částka, kterou může ČR v programovém období 2007-2013 získat prostřednictvím tematických OP je přes 21 miliard eur. Což představuje asi 79,5 % všech financí.

- OP Podnikání a inovace
- OP Doprava
- OP Životní prostředí
- OP Lidské zdroje a zaměstnanost
- OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
- OP Výzkum a vývoj pro inovace
- Integrovaný operační program
- OP Technická pomoc

Regionální operační programy (ROP)

Tyto OP se vztahují k jednotlivým regionům soudržnosti, které mají úroveň NUTS II (viz dříve). ROP řídí takzvané Regionální rady regionů soudržnosti. Výjimku opět tvoří území hlavního města Prahy. Jednotlivé regiony mohly dohromady vyčerpat až 4,659 miliard eur, což je přibližně 17,6 % všech prostředků.

- ROP Jihovýchod
- ROP Jihozápad
- ROP Moravskoslezsko
- ROP Severovýchod

- ROP Severozápad
- ROP Střední Čechy
- ROP Střední Morava

Operační programy pro Prahu

Hlavní město Praha může využít zejména dvou operačních programů. Její vyčlenění z tematických i regionálních operačních programů je způsobeno příslušností k cíli Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost (na rozdíl od zbylého území ČR). Celkem je pro hlavní město připraveno 0,42 miliard eur.

- OP Praha Konkurenceschopnost
- OP Praha Adaptabilita

Programy Evropské územní spolupráce

Tyto operační programy podporují přeshraniční, mezinárodní i nadnárodní spolupráci (evropských) regionů. Do programů Evropské územní spolupráce se zahrnuje celé území ČR. Celkem jde o zhruba 0,39 miliard eur.

- OP Přeshraniční spolupráce ČR-Bavorsko
- OP Přeshraniční spolupráce ČR-Polsko
- OP Přeshraniční spolupráce ČR-Rakousko
- OP Přeshraniční spolupráce ČR-Sasko
- OP Přeshraniční spolupráce ČR-Slovensko
- Program Meziregionální spolupráce
- OP Nadnárodní spolupráce (Střední Evropa)
- OP Epson 2013
- OP Interact II

(Zenkner, 2019)

Tabulka 2: Cíle politiky soudržnosti EU a operační programy v ČR 2007-2013

Cíle	Operační program
Konvergence	OP Podnikání a inovace OP Doprava OP Životní prostředí OP Lidské zdroje a zaměstnanost OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost OP Výzkum a vývoj pro inovace Integrovaný operační program OP Technická pomoc ROP (celkem 7 operačních programů)

Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	OP Praha Konkurenceschopnost OP Praha Adaptabilita
Evropská územní spolupráce	OP Přeshraniční spolupráce ČR-Bavorsko OP Přeshraniční spolupráce ČR-Polsko OP Přeshraniční spolupráce ČR-Rakousko OP Přeshraniční spolupráce ČR-Sasko OP Přeshraniční spolupráce ČR-Slovensko Program Mezuregionální spolupráce OP Nadnárodní spolupráce (Střední Evropa) OP Epson 2013 OP Interact II

Zdroj: vlastní zpracování (2020), dle (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2019)

2.5 Cestovní ruch

Cestovní ruch (CR) se v posledních letech značně rozvíjí. Stává se tak stále výraznějším přínosem pro hospodářskou, politickou, ale i společenskou oblast každé země. Toto odvětví sektoru služeb zaměstnává stále více osob a je tak neodmyslitelnou součástí moderního i společenského života většiny obyvatel světa. Výše zmíněné platí i pro Českou republiku, kde podíl CR na HDP (hrubý domácí produkt) v roce 2014 dosáhl 2,8 %, zároveň se podíl exportu cestovního ruchu pohybuje kolem 5 %. V roce 2015 přesáhly příjmy v tuzemsku z tohoto odvětví 148,7 mld. Kč. Agentura Czechtourism odhaduje, že v roce 2016 vzrostl počet ubytovaných domácích hostů v ČR nejméně o 7 % a nárůst počtu zahraničních hostů se blížil k 7 %. (Vajčnerová & Rygllová, 2017)

2.5.1 Vymezení

Turismus (slovo anglického, resp. francouzského původu) a cestovní ruch můžeme považovat za synonymum. Turismus se často definuje jako složitý socioekonomický jev, jež se týká rozsáhlé skupiny mimoekonomických i ekonomických sfér (například psychologie, ekologie, geografie, ekonomie). Hlavním důvodem složitosti a neuniverzálnosti definice CR je pak jeho mnohostrannost a průřezovost. (Palatková & Zichová, 2011)

„Za mezník pro zkoumání a definování turismu je považována definice průkopníků v oblasti vědeckého zkoumání turismu Hunikera a Krapfa z roku 1942. Ti definovali turismus jako „souhrnné označení vztahů a jevů vznikajících na základě cesty a pobytu

nerezidentů, pokud se pobytem nesleduje usídlení a pokud s ním není spojena žádná výdělečná činnost.““ (Palatková & Zichová, 2011, s. 11)

„Cestovní ruch je podle UNWTO (1995) „činnost osoby cestující na přechodnou dobu do místa mimo její běžné životní prostředí, a to na dobu kratší, než je stanoveno, přičemž hlavní účel její cesty je jiný než vykonávání výdělečné činnosti“. Cestovní ruch je tedy aktivita založená na přemísťování osob, trvá jenom omezený čas (ne více než jeden rok) a cílem cestovatele není výdělek. Z toho vyplývá, že se nejedná o cesty za prací, o dlouhodobou migraci (stěhování) nebo všechny cesty v rámci bydliště.“ (Ryglová, Burian, & Vajčnerová, 2011, s. 18)

Ve „Výkladovém slovníku cestovního ruchu“ PÁSKOVÁ a ZELENKA (2002) definují turismus jako *„komplexní společenský jev jako souhrn aktivit účastníků cestovního ruchu, souhrn procesů budování a provozování zařízení se službami pro účastníky cestovního ruchu včetně souhrnu aktivit osob, které tyto služby nabízejí a zajišťují, aktivit spojených s využíváním, rozvojem a ochranou zdrojů pro cestovní ruch, souhrn politických a veřejně – správních aktivit (politika CR, propagace CR, regulace CR, mezinárodní spolupráce apod.) a reakce místní komunity a ekosystému na tyto aktivity.*“ (Pásková & Zelenka, 2002, s. 45)

„Cestovní ruch je společenský, kulturní a ekonomický fenomén, který zahrnuje pohyb lidí do zemí nebo na místa mimo obvyklé prostředí pro osobní nebo obchodní / profesní účely. Tito lidé se nazývají návštěvníky a cestovní ruch se váže na jejich činnosti, z nichž některé zahrnují výdaje na cestovní ruch.“ (World Tourism Organization, 2020)

Z výše uvedených jsem pro svou práci zvolil definici z „Výkladového slovníku cestovního ruchu“ (2002). Právě tuto definici považuji za nejkomplexnější a obsahově nejbližší.

2.5.2 Lázeňský cestovní ruch a lázeňství

PALATKOVÁ a ZICHOVÁ (2011) zařazují lázeňský cestovní ruch, který je neoddělitelně spojený s existencí přírodních léčivých zdrojů, do zdravotně orientovaného turismu (cestovního ruchu). Do této skupiny pak patří také medicínský turismus, tedy především odborné zásahy stomatologů a chirurgů, a konečně i wellness. Tento poměrně moderní druh turismu je orientovaný na zdravý životní styl. (Palatková & Zichová, 2011)

„Nejdůležitějším rysem lázeňství je zaměření na léčení a obnovu fyzických a psychických sil s využitím léčebných přírodních zdrojů (vody, peloidů, plynů a klimatických podmínek). Účinek je úzce spojen se změnou prostředí a místa na delší dobu. Lázeňství se tradičně zaměřuje na léčení, rekonvalescenci, rehabilitaci, v posledních letech roste význam lázeňství pro zdravotní prevenci, relaxaci a odpočinek.“ (Rygllová, Burian, & Vajčnerová, 2011, s. 194)

Lázeňský cestovní ruch se přirozeně neobejde bez lázeňských služeb, existence lázeňských míst (zjednodušeně lázní) a činnosti lázeňských zařízení, založených na přírodních léčivých zdrojích. Samotné lázně pak slouží především k navrácení zdraví, regeneraci sil po úrazech a nemocích, ale jsou i místem pro relaxování a odpočinek. Primární náplní lázeňských služeb je lázeňská léčba. Uživatelé lázeňských pobytů pak můžeme rozlišit na pacienty a samoplátce. České lázně navštěvují krom tuzemských návštěvníků i občané z dalších států (například Slovenska, Ruska, Německa, Rakouska, ale i z arabských států). (Orieška, 2010)

Novodobé lázeňství můžeme popsat prostřednictvím „6R“, tedy pomocí 6 základních funkcí:

- Léčení (remedy) – léčebné procesy, využití přírodních léčebných zdrojů
- Rehabilitace (rehabilitation) – odstranění následků úrazů, zranění atd.
- Obnova (revitalize) – obnovení fyzických a psychických sil
- Odpočinek (relax) – oddech a zotavení
- Uvolnění (reflex) – uvolnění se od negativ současného životního stylu
- Potěšení (rejoice) – získání nového optimismu a životní energie

(Rygllová, Burian, & Vajčnerová, 2011)

Tabulka 3: Komplex činností lázeňských služeb

Lázeňské služby (LS)				
Základní LS				Doplňkové LS
Léčebné/zdravotní	Ubytovací	Stravovací	Kulturně-společenské	služby léčebné kosmetiky, pohostinské, obchodní, dopravní atd.
Lázeňský léčebný režim				

Zdroj: vlastní zpracování (2020), dle (Orieška, 2010)

2.5.3 Wellness

„Wellness je aktivní proces uvědomění a rozhodování o zdravém a naplňujícím životě. Jde o něco víc než jen nebyť nemocný, je to dynamický proces změn a růstu. Dobré nebo uspokojivé podmínky pro život; stav charakterizovaný zdravím, štěstím a prosperitou (blahobytem).“ (Global Wellness Day, 2020)

Pojem wellness může obsahovat celou řadu aktivit, které se věnují například zdravému stravování (výživě), snižování tělesné váhy, tvarování postavy, luxusnímu odpočinku, fitness aktivitám, managementu stresu, duchovním metodám atd. Jedinec by měl prostřednictvím wellness získat uspokojení v hlavních sférách života i harmonické vyvážení ducha i těla. Za charakteristický rys wellness pobytů můžeme považovat jejich výrazně kratší délku (obvykle se jedná o prodloužené víkendy). (Rygllová, Burian, & Vajčnerová, 2011)

Wellness centra (hotely) se na začátku tohoto tisíciletí staly pevnou součástí služeb, jež napomáhají naplnění cílů wellness stylu života. V současnosti se tento styl života (wellness) chápe jako spokojenost a zdraví jednotlivce a společnosti. Nabídka takových center rozhodně nestagnuje, jejich uživatelé poptávají nejen služby, které pozitivně změní jejich vnější vzhled, ale i služby, jež se zabývají řešením dlouhodobých duševních i tělesných problémů. (Krejčí & Hošek, 2016)

ORIEŠKA (2010) uvádí, že *„současným trendem se hlavně ve vyspělých zemích stala pohoda, péče o zdraví, tělo a krásu – wellness. Výkladové slovníky charakterizují slovo wellness jako kvalitu nebo stav bytí v podmínkách dobrého zdraví, zejména jako výsledek jeho aktivního hledání. Wellness zahrnuje čtyři hlavní oblasti – fitness, kontrolu stresu, kontrolu hmotnosti, a optimální výživu.“*

Stejný autor pak dodává: *„K poskytování wellness služeb není nutná existence přírodního léčivého zdroje. Host wellness hotelu je označován jako turista.“ (Orieška, 2010, s. 307 a 308)*

2.5.4 Podpora českého cestovního ruchu z EU v období 2007-2013

PALATKOVÁ a ZICHOVÁ (2011), uvádějí že vstup České republiky do Evropské unie (dne 1. května 2004) měl vliv na tuzemský cestovní ruch (CR) především v těchto směrech:

- Možnost čerpání finančních prostředků z fondů EU pro podporu turismu: dokonce i před samotným vstupem ČR do Evropské unie (prostřednictvím nástrojů PHARE, ISPA a SAPARD) následně pak v letech 2004-2006 a samozřejmě i v posledním programovém období. Právě v programovém období 2007-2013 měl být prostřednictvím politiky HSS, konkrétněji přes regionální operační programy, financován turismus částkou přesahující 30 mld. CZK.
- Legislativní dopady: jedná se především o legislativní proces, tedy zavádění evropských směrnic, nařízení, doporučení a dalších dokumentů do právního řádu České republiky.
- Posílení standardizace: zde se zdůrazňuje přijímání evropských technických norem (terminologie, požadavky a další).

Výše zmíněné pak doplňují i o další efekty jakými jsou například volný pohyb v schengenském prostoru³, zvyšování kvality služeb a nová image ČR ve vztahu k členskými i nečlenskými státy Evropské unie. (Palatková & Zichová, 2011)

Koncepce politiky cestovního ruchu ČR 2003-2013 se stala podkladem pro tvorbu Integrovaného operačního programu (IOP) i Regionálních operačních programů (ROP), právě skrz zmíněné OP je tato Koncepce realizována. V programovém období 2007-2013 byla podpora cestovního ruchu v rámci realizace regionální politiky EU na území České republiky podporována především z následujících zdrojů:

- Integrovaný operační program (IOP)
- Regionální operační programy (ROP)
- Programy přeshraniční spolupráce
- Program rozvoje venkova (PRV) – není součástí regionální politiky, je součástí společné zemědělské politiky. Financován z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2019d)

---

³ Schengenský prostor (zkráceně Schengen) je území 26 států, na jejichž společných hranicích se neprovádí hraniční kontroly osob. (Ministerstvo vnitra ČR, 2019)

Integrovaný operační program (IOP)

Řídícím orgánem tohoto operačního programu je Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky (které má v náplni i podporu cestovního ruchu). Hierarchie tohoto programu je stanovena pomocí prioritních os (celkem 6) a následných opatření. Právě prioritní osa 4a a 4b nese název „Národní podpora cestovního ruchu“, zaměřuje se na široké spektrum (služeb) marketingového charakteru. Prioritní osa 4a je určena pro cíl Konvergence (celé území ČR krom Prahy) a prioritní osa 4b se zaměřuje na cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost (platí pouze pro hlavní město), tyto dvě prioritní osy tedy společně slouží pro celé území ČR.

Oblasti intervence 4.1 a) a 4.1 b) zahrnují:

- Zavedení národního informačního a rezervačního systému
- Zavádění a informační podpora národních a mezinárodních standardů ve službách cestovního ruchu (zahrnující zejména certifikace, manuály, metodiky, systémy)
- Podpora marketingu na národní úrovni a tvorby zdrojových databází
- Prezentace a propagace kulturního a přírodního bohatství, kulturního průmyslu a služeb s využitím pro cestovní ruch na národní úrovni
- Podpora prezentace ČR jako destinace cestovního ruchu

(Novacká, 2010)

Regionální operační programy (ROP)

Za dominantní zdroj v oblasti cestovního ruchu můžeme považovat všech 7 ROP. Každý Regionální operační program je individuálně řízen Regionální radou konkrétního regionu soudržnosti. Včetně národních a soukromých zdrojů je pro podporu CR prostřednictvím ROP určeno kolem 981,9 mil. EUR. Pro cestovní ruch je určena u každého Regionálního operačního programu obvykle vlastní prioritní osa. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2009a)

Tabulka 4: Regionální operační programy a cestovní ruch v ČR 2007-2013

Regionální operační program	Prioritní osa: cestovní ruchu
ROP Jihovýchod	Prioritní osa 2 – Rozvoj udržitelného cestovního ruchu
ROP Jihozápad	Prioritní osa 3 – Rozvoj cestovního ruchu
ROP Severovýchod	Prioritní osa 3 – Cestovní ruch
ROP Severozápad	Prioritní osa 4 – Udržitelný rozvoj cestovního ruchu
ROP Střední Čechy	Prioritní osa 2 – Cestovní ruch
ROP Střední Morava	Prioritní osa 3 – Cestovní ruch
ROP Moravskoslezsko	Nemá samostatnou prioritní osu

Zdroj: vlastní zpracování (2020), dle (jednotlivých prováděcích dokumentů ROP)

„Prioritní osa 3 – Rozvoj cestovního ruchu: Financuje projekty směřující ke zlepšení využití potenciálu území a posílení ekonomického významu udržitelného cestovního ruchu. Mezi konkrétní podporované aktivity patří výstavba a rekonstrukce turistických cest, rekonstrukce, modernizace a rozvoj ubytovacích kapacit, oprava a rekonstrukce památek, včetně aktivit pro nové využití v oblasti cestovního ruchu a kultury, zavádění ICT v oblasti řízení a propagace cestovního ruchu, budování doprovodných informačních systémů, příprava a realizace cílených marketingových kampaní a další.“ (ROP Jihozápad, 2015)

Programy přeshraniční spolupráce

Tyto OP jsou financovány z 85 % z Evropské unie. Jsou určeny pro neziskový sektor a podporují přeshraniční spolupráci se všemi sousedy České republiky. Pro konkrétní (oboustrannou) pohraniční oblast se sloučí prostředky z obou zapojených států. Celkem je v těchto OP alokovaných kolem 190 mil EUR právě pro cestovní ruch. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2009b)

2.6 Finance obcí

2.6.1 Rozpočet obce

Rozpočet obce patří společně s rozpočtem vyššího územně samosprávného celku (kraje) mezi územní rozpočty. Ty jsou součástí veřejných rozpočtů České republiky a považují se za decentralizované peněžní fondy. Rozpočet obce zachycuje jak příjmy, které získá prostřednictvím přerozdělení z rozpočtové soustavy, tak i ty příjmy, jež vytvoří vlastní činností. Samotný rozpočet i jeho proces je pak prostředkem k zabezpečení a financování konkrétní územní politiky, prostředkem, jehož snahou je vyrovnat plánované výdaje a příjmy. Rozpočet je tedy bilancí. (Provazníková, 2015)

Příjmy rozpočtu obcí:

Největší skupinu příjmů tvoří vlastní příjmy. Z nich jsou největší (dříve i polovina) daňové příjmy. Mezi ně patří například sdílené (daň z příjmů) a svěřené/výlučné daně (daň z nemovitostí) a místní poplatky. Druhou významnou skupinou vlastních příjmů tvoří nedaňové příjmy, jejich strukturu může obec sama ovlivnit. Jedná se například o pronájem majetku, poplatky za parkování nebo příjmy z podnikání obce (města). Naopak

cizí příjmy obce jsou dotace (z rozpočtové soustavy). Ty se dělí na nárokové (dle zákona o státním rozpočtu) a nenárokové (grantové programy). (Peková, 2011)

Obce (i kraje) mají možnost čerpat finanční prostředky z Evropské unie. Pro získání těchto dotací je nutný souhlas orgánů EU, zároveň obce musí respektovat zásadu spolufinancování a zajistit si tak vlastní prostředky na spoluúcast. (Wokoun, Mates, & Kadeřábková, 2011)

Výdaje rozpočtu obcí:

Jedno z nejběžnějších členění dělí výdaje obecních rozpočtů na běžné a kapitálové. Běžné výdaje slouží k financování obvyklých potřeb v daném roce. Jedná se například o platy zaměstnanců, nákup energií a služeb. Naopak kapitálové výdaje kryjí především dlouhodobé (investiční) potřeby. Tyto výdaje často přesáhnou jeden rozpočtový rok. (Provazníková, 2015)

Tabulka 5: Schéma běžného rozpočtu

Příjmy	Výdaje
Daňové - svěřené daně - sdílené daně - místní a regionální daně - správní poplatky (daně)	- všeobecné veřejné služby (veřejná správa) - veřejný pořádek (hasiči, policie) - vzdělání - péče o zdraví (veřejné zdravotnictví) - bydlení - komunální služby - na podnikání - ostatní běžné výdaje (nahodilé, pokuty) - placené úroky - běžné dotace jiným rozpočtům
Nedaňové - uživatelské poplatky za služby - příjmy z pronájmu majetku - příjmy od vlastních neziskových organizací - zisk z podnikání - ostatní	
Přijaté transfery - běžné dotace ze státního rozpočtu - běžné dotace ze státních fondů - od územních rozpočtů - ostatní běžné příjmy (nahodilé, dary)	

Zdroj: vlastní zpracování (2020), dle (Provazníková, 2015)

3 Metodika

Rozdílnost dvou zvolených jihočeských lázeňských měst neumožňuje přímé srovnání. Komparovaná data tedy byla vztažena na průměrný počet obyvatel. Pro srovnání slouží programové období 2007-2013. Finální uzavření minulého programového období poskytuje dostatek ucelených a kompletních informací. Pro vyhodnocení získaných dat byly zvoleny prioritně grafické výstupy, doplněné dle potřeby o tabelární přehledy.

3.1 Cíl

Hlavním cílem bakalářské práce je srovnání čerpání finančních prostředků z fondů EU u města Bechyně a města Třeboň. Pro srovnání slouží programové období 2007-2013. Důraz je kladen na využití získaných dotací s ohledem na podporu cestovního ruchu těchto dvou nejznámějších jihočeských lázeňských měst.

3.2 Metodický postup

Pro naplnění hlavního cíle této práce bylo využito zejména dvou metod. První z nich je komparační analýza uskutečněná na základě zpracování dat sekundárního charakteru. Zdrojem těchto dat je oficiální Zastřešující portál Evropských strukturálních a investičních fondů v České republice, který zřizuje Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Správnost a relevantnost získaných dat byla ověřena příslušnými odbory městských úřadů – Odbor investiční Městského úřadu Bechyně a Odbor rozvoje a investic Městského úřadu Třeboň. Druhou využitou metodou byly polostrukturované rozhovory. Ty vhodně doplnili a objasnili výsledky provedené komparace a zároveň přinesly reálný náhled na fungování čerpání evropských dotací v praxi. Dotazovanými byly představitelé městských samospráv: vedoucí finančního odboru MěÚ Bechyně a vedoucí Odboru rozvoje a investic MěÚ Třeboň.

Realizované projekty, které byly podpořeny z fondů EU, byly hodnoceny s ohledem na rozvoj a podporu cestovního ruchu. Kritéria pro toto hodnocení byla převzata na základě dělení MMR, do jehož resortu podpora cestovního ruchu spadá. Vzhledem k absenci srovnatelných celistvých dat nebyly do komparace zahrnuty programy přeshraniční spolupráce. Pro konkrétní charakteristiku (lázeňského) cestovního ruchu byla představena místní lázeňská zařízení: Lázně Bechyně s.r.o. a Slatinné lázně Třeboň s.r.o.. Použité informace pocházejí z internetových stránek lázní a odborné publikace.

4 Komparační analýza a polostrukturované rozhovory

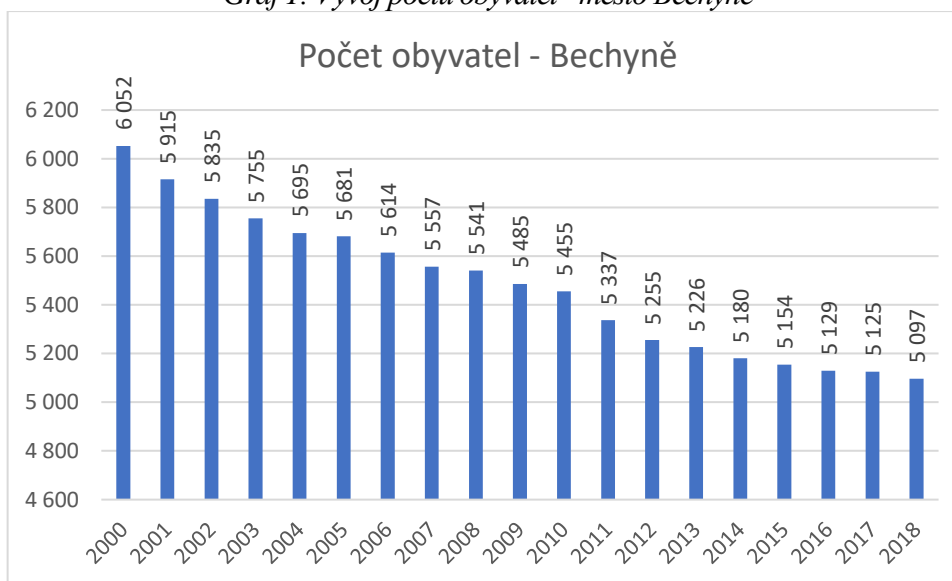
4.1 Město Bechyně

Město Bechyně leží v okrese Tábor v Jihočeském kraji. Toto lázeňské město se nachází asi 20 km jihozápadně od Tábora na soutoku řeky Lužnice a řeky Smutné. Bechyni založil roku 1323 Jan Lucemburský. Dnes je známá především díky lázeňství a výrobě keramiky. (Bechyně – oficiální stránky města, 2020)

4.1.1 Základní informace

Graf 1 ukazuje, že počet obyvatel města Bechyně se neustále snižuje. Od roku 2000 klesá počet obyvatel do 14 let, stejně tak počet obyvatel ve věku 15-64 let. Naopak počet seniorů (65+) neustále přibývá. To má za následek značné zvýšení průměrného věku. Oproti roku 1990 se průměrný věk zvýšil o víc jak 10 let (k roku 2018) na 44,4 let. Průměrný počet obyvatel v průběhu minulého programového období byl 5 408 obyvatel.

Graf 1: Vývoj počtu obyvatel – město Bechyně

Zdroj: vlastní zpracování (2020), dle (Český statistický úřad, 2020)

Následující *tabulka 6* udává počet podnikatelských subjektů dle jejich převažující činnosti. V Bechyni bylo k 31.12. 2019 registrováno 1188 subjektů, z čehož byla zjištěna aktivita u 580 podniků. Nejvíce subjektů patří do oblasti **G** „Velko/maloobchod; oprava

a údržba motor. vozidel“, celkem 224, z toho u necelé stovky byla zjištěna aktivita. Naopak nejméně subjektů patří do kategorie **O** „Veřejná správa a obrana, povinné soc. zabezpečení“ jedná se o 4 subjekty, z nichž přesně polovina vykazovala aktivitu.

Tabulka 6: Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti (31.12.2019) – město Bechyně

Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE)	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
Celkem	1 188	580
A Zemědělství, lesnictví, rybářství	45	28
B-E Průmysl celkem	153	86
F Stavebnictví	148	83
G Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motor. vozidel	224	98
H Doprava a skladování	29	16
I Ubytování, stravování a pohostinství	71	33
J Informační a komunikační činnosti	14	10
K Peněžnictví a pojišťovnictví	8	6
L Činnosti v oblasti nemovitostí	75	18
M Profesní, vědecké a technické činnosti	124	69
N Administrativní a podpůrné činnosti	32	15
O Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	4	2
P Vzdělávání	21	16
Q Zdravotní a sociální péče	24	21
R Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	43	21
S Ostatní činnosti	117	46

Zdroj: vlastní zpracování (2019), dle (Český statistický úřad, 2019)

Vzhledem k zaměření bakalářské práce na cestovní ruch a lázeňství se blíže soustředím na tyto sektory: **I** Ubytování, stravování a pohostinství (obsahuje Ubytování; Stravování a pohostinství), **Q** Zdravotní a sociální péče (obsahuje např. zdravotní péči) a **R** Kulturní, zábavní a rekreační činnosti (obsahuje např. Tvůrčí uměleckou a zábavní činnost; Činnost muzeí, atd.). Vybrané kategorie hodnotím dle podniků se zjištěnou aktivitou, respektive k jejich celkovému počtu (v procentech). Subjekty s převažující činností dle **I** představují 5,69 %, podniky podle zbylých dvou oblastí pak shodně reprezentují 3,62 %. Subjektů dle těchto 3 kategorií je celkem 75, což je téměř 13 %.

4.1.2 Cestovní ruch

„V okolí Bechyně najdou milovníci turistiky lokality s dobře značenými stezkami jak pro pěší, tak pro cykloturisty. Často navštěvovaným místem je údolí Lužnice pod Bechyní, kde skalní masiv obklopující řeku vytváří mimořádně romantická místa. Romantická příroda

s malebnými zákoutími láká i k posezení. Řeka Lužnice je rájem rybářů.“ (Bechyně – oficiální stránky města, 2020)

Tabulka 7 ukazuje, že mezi lety 2016-2018 nedošlo k výraznému nárůstu v počtu hromadných ubytovacích zařízení. Naopak se zvýšil počet hostů těchto zařízení, o více jak 1000 hostů ročně. Je zde výrazný nárůst v počtu přenocování, na druhou stranu průměrný počet nocí se pomalu snižuje. Při porovnání roku 2018 s počtem obyvatel města Bechyně taktéž z roku 2018 se ukazuje, že na jedno HUZ vyjde zhruba 655 obyvatel města. Na jednoho obyvatele pak připadají téměř 3 hosté.

Tabulka 7: Kapacita a návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení – město Bechyně

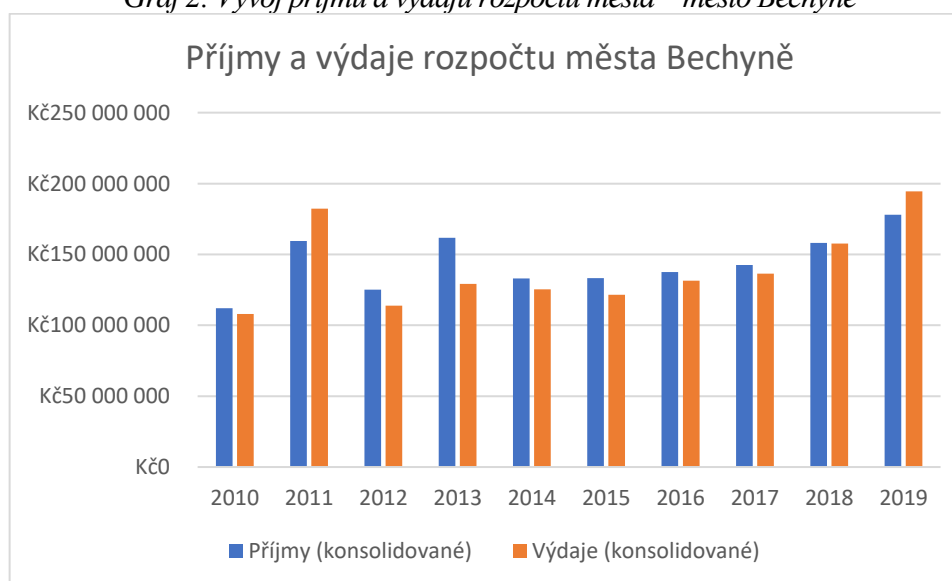
	2016	2017	2018
Počet zařízení	8	8	9
pokoje	415	423	390
lůžka	881	904	812
Hosté	12 998	14 103	15 237
Přenocování	122 257	129 826	139 037
Průměrný počet přenocování (noci)	9,4	9,2	9,1

Zdroj: vlastní zpracování (2019), dle (Český statistický úřad, 2019)

4.1.3 Rozpočet města Bechyně za období 2010-2019

Graf 2 zobrazuje vývoj skutečných konsolidovaných příjmů a výdajů rozpočtu města Bechyně.

Graf 2: Vývoj příjmů a výdajů rozpočtu města – město Bechyně

Zdroj: vlastní zpracování (2019), dle (Ministerstvo financí ČR, 2020)

Za sledované období vykazoval městský rozpočet přebytek, výjimku ovšem tvoří dva roky. Prvním je rok 2011, kdy město dosáhlo schodku 22 917 761 Kč. Druhým je pak poslední rok sledovaného období, tedy rok 2019, kdy skutečné výdaje převýšily skutečné příjmy města o 16 407 767 Kč. Průměrná výše příjmů města dosahovala 144 051 727 Kč.

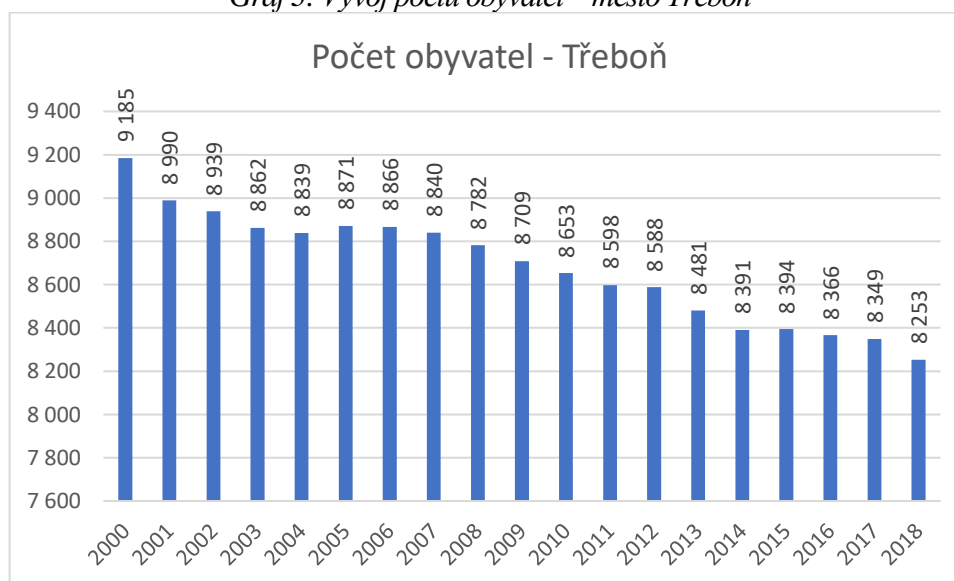
4.2 Město Třeboň

Město Třeboň leží ve stejnojmenném jihočeském okrese. Třeboň se nachází asi 16 km východně od Rakouských hranic mezi Českými Budějovicemi a Jindřichovým Hradcem. Počátky města se datují do poloviny 12. století. Prvním známým majitelem byl Vítek z Prčic. Třeboň je proslulá především díky své krajině, rybníkářství a lázeňství. (itrebon.cz, 2020)

4.2.1 Základní informace

Graf 3 dokazuje, že počet obyvatel města Třeboň neustále klesá. Výjimkou jsou roky 2005 a 2015. Dále se ukazuje, že v průměru klesá počet dětí do 14 let, stejně počet obyvatel ve věku 15-64 let. Naopak počet seniorů (65+) neustále roste. Průměrný věk obyvatel v období 1990-2018 se zvýšil o 9 let na současných 49,9 let. Průměrný počet obyvatel v průběhu minulého programového období dosáhl 8 664 obyvatel.

Graf 3: Vývoj počtu obyvatel – město Třeboň

Zdroj: vlastní zpracování (2020), dle (Český statistický úřad, 2020a)

Tabulka 8 zobrazuje počet podniků dle jejich převažující činnosti. V Třeboni bylo k 31.12.2019 2453 subjektů, z toho 1325 se zjištěnou aktivitou. Nejvíce subjektů patří do kategorie **I** „Ubytování, stravování a pohostinství“, celkem 369, z toho u 228 byla zjištěna aktivita. Naopak nejméně subjektů patří do kategorie **O** „Veřejná správa a obrana, povinné soc. zabezpečení“, jedná se o 7 subjektů, z nich 5 vykazovalo zjištěnou aktivitu.

Tabulka 8: Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti (31.12.2019) – město Třeboň

Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE)	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
Celkem	2 453	1 325
A Zemědělství, lesnictví, rybářství	146	95
B-E Průmysl celkem	254	157
F Stavebnictví	216	132
G Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motor. vozidel	421	178
H Doprava a skladování	45	23
I Ubytování, stravování a pohostinství	369	228
J Informační a komunikační činnosti	30	19
K Peněžnictví a pojišťovnictví	13	10
L Činnosti v oblasti nemovitostí	179	46
M Profesionální, vědecké a technické činnosti	283	181
N Administrativní a podpůrné činnosti	43	28
O Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	7	5
P Vzdělávání	57	36
Q Zdravotní a sociální péče	50	45
R Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	74	34
S Ostatní činnosti	203	91

Zdroj: vlastní zpracování (2019), dle (Český statistický úřad, 2019a)

Vzhledem k zaměření bakalářské práce se blíže soustředím na tyto sektory: **I** Ubytování, stravování a pohostinství (obsahuje Ubytování; Stravování a pohostinství), **Q** Zdravotní a sociální péče (obsahuje např. zdravotní péči) a **R** Kulturní, zábavní a rekreační činnosti (obsahuje např. Tvůrčí uměleckou a zábavní činnost; Činnost muzeí, atd.). Vybrané kategorie hodnotím dle podniků se zjištěnou aktivitou, respektive k jejich celkovému počtu (v procentech). Subjekty s převažující činností dle **I** zastávají cca 17,2 %, jak již bylo zmíněno jde o nejpočetnější skupinu. Oblasti **Q** pak reprezentuje téměř 3,4 %. Konečně kategorie **R** představuje více jak 2,5 %. V součtu jde o 307 podniků a představují tak cca 23,1 %.

4.2.2 Cestovní ruch

„Třeboň... Díky kulturní a lázeňské tradici, díky svému bohatství historických památek i přírodních krás a poloze uprostřed Chráněné krajinné oblasti Třeboňsko a biosférické rezervace UNESCO, se stala vyhledávaným cílem turistů z domova i z celého světa a jednou z nejpobulárnějších destinací v rámci České republiky.“ (itrebon.cz, 2020)

Následující tabulka dokládá, že v období 2016-2017 se počet hromadných ubytovacích zařízení nezměnil, naopak v roce 2018 přibýlo 5 nových zařízení. Počet hostů v těchto zařízeních stále rostl, nejvýraznější nárůst můžeme vidět v roce 2017. Navyšoval se tak i počet nocí (přenocování). Na rozdíl od průměrného počtu přenocování, ten se neustále snižoval. Při porovnání roku 2018 s počtem obyvatel města Třeboň taktéž z roku 2018 se ukazuje, že na jedno ubytovací zařízení vyjde zhruba 147 obyvatel města. Na jednoho obyvatele pak připadá 9 hostů HUZ.

Tabulka 9: Kapacita a návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení – město Třeboň

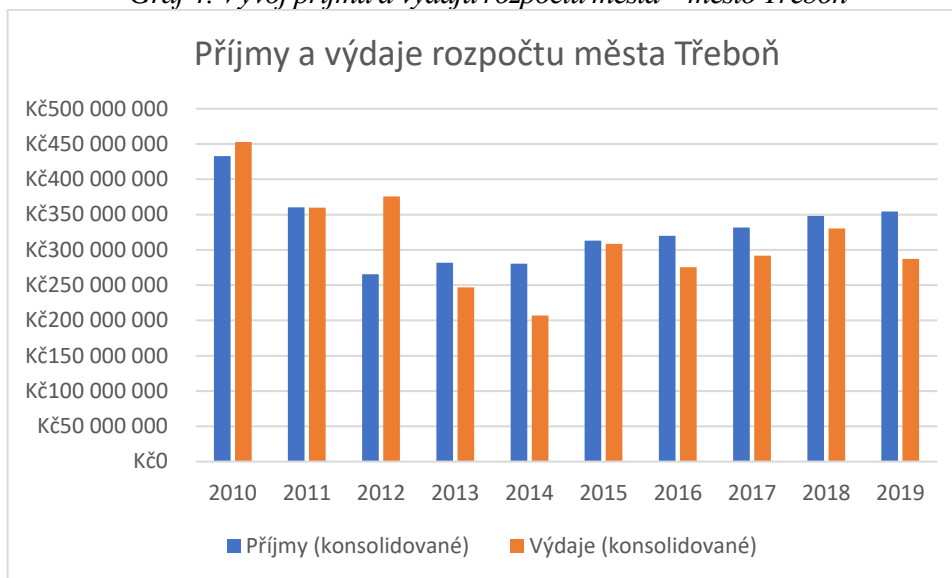
	2016	2017	2018
Počet zařízení	51	51	56
pokoje	1 080	1 073	1 177
lůžka	2 434	2 453	2 674
Hosté	65 646	70 384	71 688
Přenocování	405 433	408 359	422 393
Průměrný počet přenocování (noci)	6,2	5,8	5,9

Zdroj: vlastní zpracování (2019), dle (Český statistický úřad, 2019a)

4.2.3 Rozpočet města Třeboň za období 2010-2019

Graf číslo 4 ukazuje vývoj skutečných konsolidovaných příjmů a výdajů rozpočtu města Třeboň. Za sledované období vykazoval městský rozpočet přebytek, výjimkou jsou ale dva roky: 2010 a 2012. Hned v úvodu sledovaného období město zaznamenalo schodek ve výši 20 046 280 Kč. O dva roky později (v roce 2012) skutečné výdaje převýšily skutečné příjmy města o 110 181 090 Kč. Průměrná výše příjmů městského rozpočtu byla 328 820 630 Kč.

Graf 4: Vývoj příjmů a výdajů rozpočtu města – město Třeboň

Zdroj: vlastní zpracování (2019), dle (Ministerstvo financí ČR, 2020a)

4.3 Lázeňství

Lázeňství, respektive lázeňský cestovní ruch je neoddělitelně spojen s existencí přírodních léčivých zdrojů. Naopak dnes poměrně moderní wellness, taktéž druh turismu (cestovního ruchu), se zaměřuje na zdravý životní styl. Obě lázeňská zařízení se věnují lázeňství i wellness současně. Proto je v této práci nebudu striktně rozlišovat. (Palatková & Zichová, 2011)

4.3.1 Lázně Bechyně – historie a současnost

Lázně Bechyně patří mezi jedny z nejstarších lázní v Čechách. Zaměřují se na léčebné ale i wellness pobyty. Lázně Bechyně jsou soukromou společností.

Historie:

První zmínka o Bechyňských lázních pochází už z roku 1576, z dopisu pro panovníka Petra Voka z Rožmberka. První podoba těchto lázní je známa z roku 1647. Jednalo se o dřevěný dům s dřevěnými vanami včetně pokoje pro ubytované. V první polovině 18. století byl proveden rozbor místních pramenů, který prokázal jejich léčebné účinky. Tyto prameny nesou název „Karlův“ a „Mariánský“. Současně se zde setkáváme s názvem

„Libušiny Lázně“. Na počátku 20. století nechal nový majitel Emil Schusswohl po vzoru lázní v Luhačovicích vystavět dva lázeňské domy (dnešní lázeňské domy Libuše a Šárka). Za 1. světové války lázně využíval rakouský Bílý kříž pro léčbu rakouských důstojníků. V roce 1925 kupuje lázně rodina Krátkých, zesláblé prameny jsou nahrazeny rašelinou (peloidu) z Komárského blata. Lázně tak zažívají období největšího rozkvětu a slávy. V období protektorátu byly lázně původním majitelům odebrány a v roce 1948 pak zestátněny. Po roce 1957 se lázně přejmenovaly. Zároveň byl zaveden celoroční provoz, který si vyžádal zvýšení kapacity na 220 lůžek. Od roku 2001 do roku 2003 probíhala stavba nového lázeňského domu Olga, který se stal středobodem celého objektu. („Historie Lázní Bechyně“, 2020)

Současnost:

Současná společnost Lázně Bechyně s.r.o. je již od roku 1992 nestátním (soukromým) léčebným zařízením. Lázně Bechyně jsou složeny ze čtyř samostatných lázeňských domů, jsou to Olga****, Božena, Vlasta a Libuše. Maximální ubytovací kapacita lázní činí 472 hostů. Bechyňské lázně nabízejí nejrůznější služby, jedná se například o knihovnu, kadeřnictví, manikúru a pedikúru, plavání, finskou i parní saunu, městské poznávací jízdy i Aqua aerobic. Neopomenou ani celou řadu sportovních aktivit: stolní tenis, volejbal, badminton, tenis, půjčovnu jízdních kol atd. (Lázně Bechyně, 2020)

Léčená onemocnění:

Tyto lázně se specializují na léčbu nervových nemocí (indikační skupina VI) a nemocí pohybového ústrojí (indikační skupina VII). (Lázně Bechyně, 2020)

4.3.2 Lázně Třeboň – historie a současnost

Město Třeboň si bez lázní nedokážeme představit už více jak 130 let. Tyto lázně se orientují na léčbu i wellness. Třeboňské lázně jsou ve vlastnictví města Třeboň.

Historie:

Stavbu prvního lázeňského domu u Zlaté stoky započal místní učitel Václav Hucek v roce 1881, inspirací mu byly návštěvy západočeských lázní. Nově vzniklé lázně byly otevřeny 19. května 1883. Pro léčebné procedury byla využívána slatina, která se těžila nedaleko rybníka Svět. Rašelina podle odborných testů dosahovala větší kvality než mariánskolázeňská. Díky blahodárné slatině, místní přírodě, kulturnímu zázemí i

dostupnosti železniční dráhy (trasa Praha – Vídeň) se Lázně staly oblíbeným cílem tuzemských i zahraničních hostů. V roce 1939 odkoupilo chátrající lázně město Třeboň. To se postaralo o rozsáhlou rekonstrukci, která přinesla zvýšení kapacity až na 46 klientů a řadu nových procedur (podvodní masáže atd.). Bertiny lázně tak znovu získali na popularitě i návštěvnosti. Po druhé světové válce přešli lázně do správy státu, následovala modernizace a rozšíření. 1. března 1960 získala Třeboň statut lázeňského města, to přineslo celou řadu výhod, ale hlavně financí. V roce 1967 byla zahájena stavba nového sanatoria – Aurora, to bylo otevřeno v roce 1975. Dostavba ovšem pokračovala i v dalších letech. Po vleklém soudním sporu se v roce 1998 lázně stali opět majetkem města. (Psíková, 2013)

Současnost:

Současnou společnost Slatinné lázně Třeboň s.r.o. vlastní město Třeboň. Lázně jsou rozděleny na dva lázeňské domy – Bertiny Lázně a Lázně Aurora. Areál Bertiných lázní se nachází v blízkosti historického centra města Třeboň. Nedaleko protéká samotná Zlatá stoka. Ve zmíněném areálu jsou mimo jiné restaurace, plavecký bazén, sauny i sportpark nabízející mnoho forem aktivního odpočinku. Tento lázeňský dům nabízí přes 190 lůžek. Naopak na západním okraji Třeboně poblíž rybníku Svět nalezneme Lázně Aurora. Součástí areálu jsou například kongresové prostory, obchody, plavecký bazén, kadeřnictví, obchody stejně tak hojně navštěvovaný aquapark. Ubytovací kapacita Lázní Aurora je pak 564, respektive 678 lůžek (po přičtení ubytovacích prostor s docházkou do areálu). Celková kapacita Slatinných lázní Třeboň je tedy více než 870 lůžek. (“Lázně Třeboň”, 2020)

Léčená onemocnění:

Lázně se specializují zejména na léčbu pohybového ústrojí. (“Lázně Třeboň”, 2020)

4.4 Čerpání finančních prostředků z fondů EU 2007-2013

Kohézní (regionální) politika Evropské unie byla v minulém programovém období financována ze 3 tří evropských fondů: Evropským fondem pro regionální rozvoj, Evropským sociálním fondem a Fondem soudržnosti. Hlavním cílem bakalářské práce je srovnání čerpání finančních prostředků z fondů EU u města Bechyně a města Třeboň. Pro srovnání slouží již uzavřené programové období 2007-2013.

4.4.1 Pravidlo n+2/n+3

Toto pravidlo znamená, že každá členská země musí splnit svůj závazek vůči institucím EU nejpozději do 2 let. Umožňuje především čerpat alokované prostředky pro daný rok po dobu dalších dvou/tří let. V praxi to znamená, že například částka určená na rok 2011 musí být reálně proinvestována do konce roku 2013. Pro sledované programové období platilo pravidlo n+3 a to v letech 2007-2010 a pravidlo n+2 pro období 2010-2013. Právě pravidlo n+2 umožňuje realizaci projektů i po „skončení“ programového období. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2020a)

4.4.2 Město Bechyně

V programovém období 2007-2013 realizovalo město Bechyně 15 projektů s finanční podporou fondů EU. Celkem tak město skutečně vyčerpalo celkem 75 865 000,61 Kč. Tato částka by pokryla zhruba 42 % skutečných příjmů města v roce 2019. Žadatelem u zmíněných 15 projektů bylo samotné město Bechyně, nebo jeho příspěvkové organizace: BYTENES Bechyně spol. s r.o. (dnes Služby města Bechyně, p.o.), Základní škola Františka Křížíka Bechyně a Základní škola Bechyně, Školní 293.

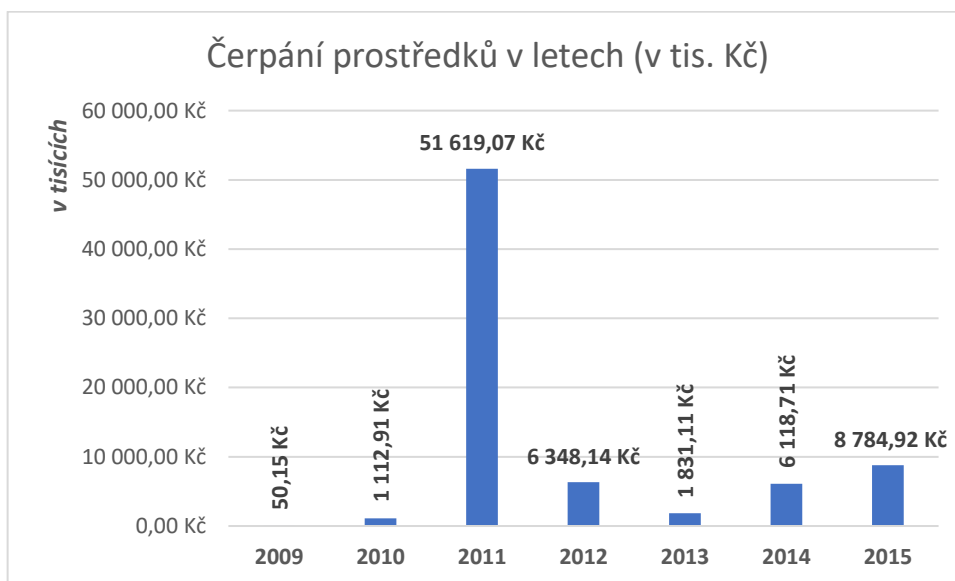
Průměrná částka jedné evropské dotace činila 5 057 666,71 Kč. Nejvyšší dotace byla pro projekt „Rekultivace skládky Senožaty“ a jednalo se o 43 446 038,95 Kč (což je zhruba 84 % rozpočtu dle Smlouvy o poskytnutí dotace). Nejmenší částka dotace byla 50 146,00 Kč. EU tak podpořila první projekt města ve zmíněném programovém období: „Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Upgrade)“. Tato „drobná“ částka však reprezentuje 74 % celkového rozpočtu podle Smlouvy o poskytnutí dotace.

Následující *Graf 5* zobrazuje výši čerpání finančních prostředků z fondů EU za sledované období. Pro přiřazení projektů k jednotlivým rokům bylo zvoleno datum podpisu Smlouvy o poskytnutí dotace (Rozhodnutí). Přítomnost let 2014 a 2015 vysvětluje výše zmíněné pravidlo n+2/n+3.

Pokud jako první ukazatel zvolím výši čerpání v jednotlivých letech, tak zde zřetelně vyčnívá rok 2011 s částkou 51 619 068,82 Kč (příčinou je realizace výše zmíněného nejnákladnějšího projektu), tento rok zároveň zaujímá imaginární druhou příčku počtu podpořených projektů. Zrealizovali se celkem 3. V roce 2015 bylo oproti roku 2011 realizováno 2x více projektů, tedy 6. To se projevilo i na konečné výši poskytnutých

finančních prostředků z fondů EU v tomto roce. Jednalo se o 8 784 919,45 Kč. Třetím nejúspěšnějším rokem z pohledu výše čerpání se stal rok 2012, kdy byl ovšem z EU podpořen pouze jeden projekt a to částkou 6 348 143,40 Kč. O dva roky později, tedy v roce 2014, byly uskutečněny 2 projekty. V ostatních letech bylo zrealizováno vždy po jednom projektu.

Graf 5: Čerpání prostředků z fondů EU v programovém období 2007-2013 podle let – město Bechyně

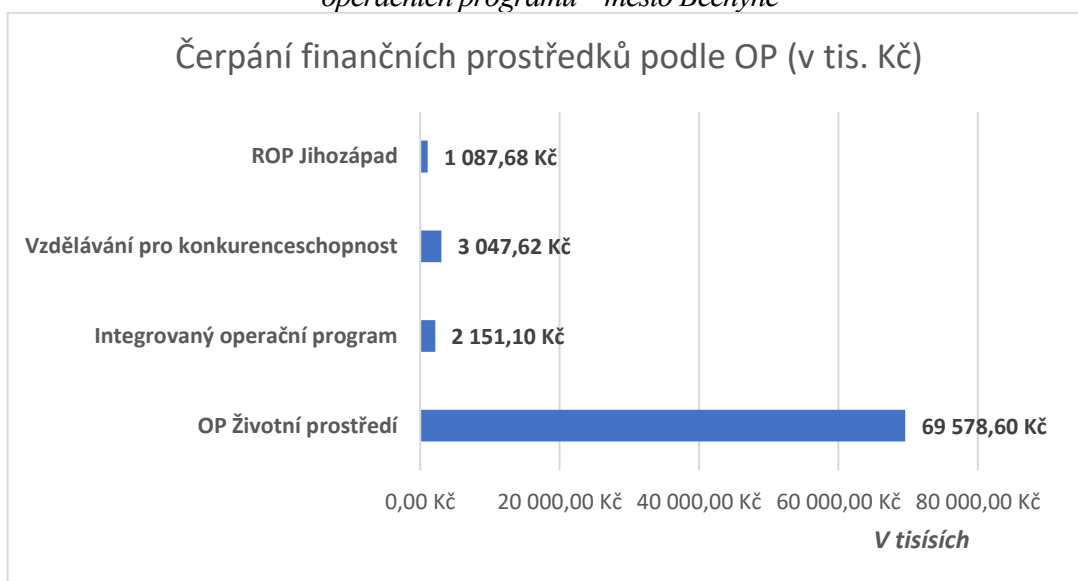

Zdroj: vlastní zpracování (2020), dle (MMR ČR, 2016) (Město Bechyně, 2020)

V minulém programovém období čerpalo město Bechyně finance z EU prostřednictvím 4 operačních programů: Integrovaný operační program (IOP), Vzdělávání pro konkurenceschopnost, ROP Jihozápad a Životní prostředí. Právě operační program Životní prostředí přinesl městu nejvíce peněz, přesně 69 578 600,21 Kč. To představuje více jak 91 % všech prostředků, které město čerpalo v letech 2007-2013 (2015). Zároveň tento OP podpořil 7 projektů, což je jasně nejvíce (téměř polovina všech projektů). Jak nám dokládá graf číslo 6, druhý největší objem finančních prostředků zprostředkoval OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, bylo to více jak 3 mil. Kč. Z tohoto OP se ve městě zrealizovala 1/3 projektů (tedy 5). Výhradním žadatelem zmíněného OP byly výhradně bechyňské základní školy. Více jak 2, 15 milionu Kč získalo město z Integrovaného operačního programu. IOP podpořil 2 projekty. Na ROP Jihozápad tedy zbyl jeden projekt.

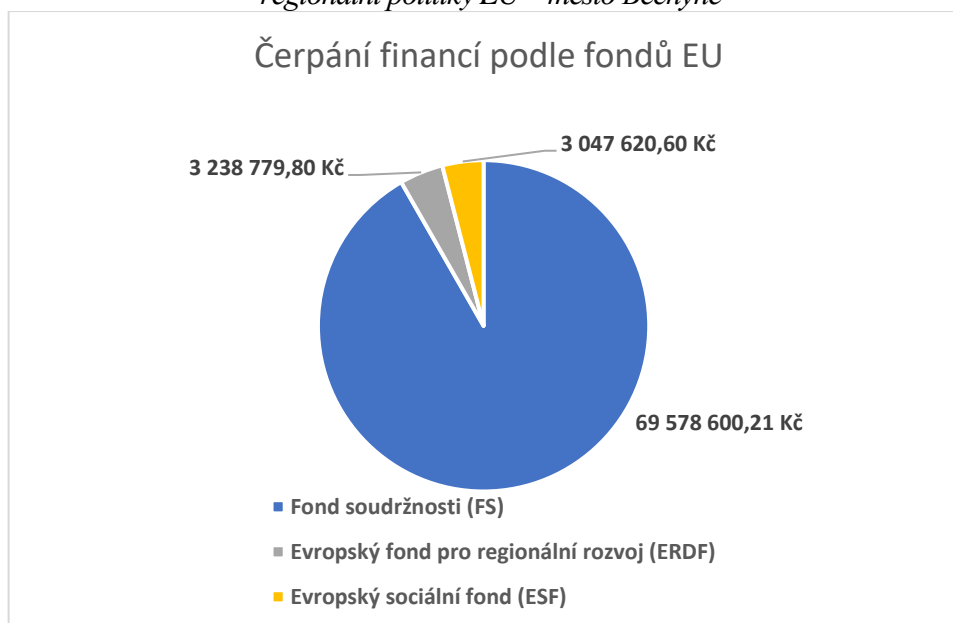
Graf 6: Čerpání prostředků z fondů EU v programovém období 2007-2013 dle využívaných operačních programů – město Bechyně

Zdroj: vlastní zpracování (2020), dle (MMR ČR, 2016) (Město Bechyně, 2020)

V programovém období 2007-2013 byla regionální politika financována celkem 3 fondy – Evropským fondem pro regionální rozvoj (ERDF), Evropským sociálním fondem (ESF) a Fondem soudržnosti (FS). Z programových dokumentů jednotlivých operačních programů, lze zjistit konkrétní fond, který daný OP financuje (v případě OP Životní prostředí se musí pozornost věnovat jednotlivým prioritním osám).

Graf 7: Čerpání prostředků z EU v programovém období 2007-2013 dle jednotlivých fondů regionální politiky EU – město Bechyně

Zdroj: vlastní zpracování (2020), dle (MMR ČR, 2016) (Město Bechyně, 2020)

Graf 7 nám jasně dokládá, že největší finanční částku čerpala Bechyně z Fondu soudržnosti, bylo to 69 578 600,21 Kč. Tento evropský fond tak spolufinancoval 7 projektů. Naopak nejméně bechyňských projektů podpořil ERDF, pouze 3. Celková částka přesáhla 3,2 milionu Kč. A nakonec Evropský sociální fond s prostředky přes 3 miliony korun a 5 podpořenými projektovými záměry.

Fond soudržnosti (FS) a Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF) jsou určeny primárně k financování takzvaných tvrdých projektů neboli investičních projektů. Naopak Evropský sociální fond (ESF) se spíše zaměřuje na měkké neboli neinvestiční projekty. Město Bechyně v minulém programovém období uskutečnilo celkem 10 tvrdých projektů s celkovou podporou EU ve výši 72 817 380,01 Kč. Na 5 měkkých projektů čerpalo město z ESF celkem 3 047 620,60 Kč.

4.4.3 Město Třeboň

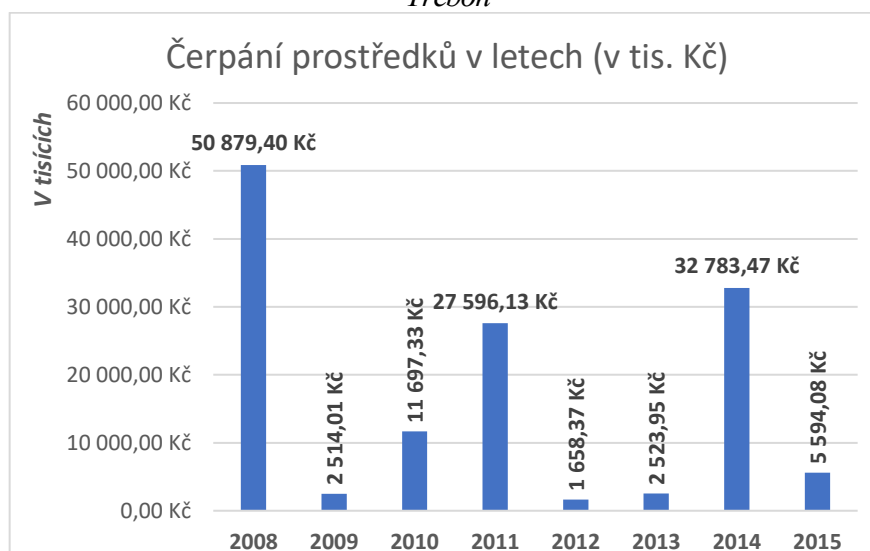
V minulém programové období (2007-2013) reálně čerpalo město Třeboň z fondů EU celkem 135 246 748,65 Kč. Tato částka představuje zhruba 38 % skutečných příjmů města Třeboně za rok 2019. Evropská unie podpořila celkem 26 projektů, které podalo samo město nebo jeho organizace: Technické služby Třeboň, s.r.o., Lázně Aurora (dnes Slatinné lázně Třeboň s.r.o.), Základní škola Třeboň, Na Sadech 375 a Základní škola Třeboň, Sokolská 296.

Průměrná částka finančních prostředků z EU na jeden projekt je cca 5 201 798 Kč. Projekt „Sanace a revitalizace areálu bývalých kasáren v Třeboni pro potřeby veřejné správy“ byl podpořen největší částkou a to 50 454 570,34 Kč (což představuje 72 % z celkového rozpočtu projektu dle Smlouvy o poskytnutí dotace). Naopak „Obnova a údržba porostu na pláži rybníku Svět v Třeboni“ vyčerpala z EU (pouhých) 172 189,60 Kč (což představuje 81 % z celkového rozpočtu projektu dle Smlouvy o poskytnutí dotace).

Následující *graf číslo 8* zobrazuje výši čerpání finančních prostředků z fondů EU. Pro přiřazení projektů k jednotlivým rokům byl zvolen datum podpisu Smlouvy o poskytnutí dotace (Rozhodnutí). Přítomnost let 2014 a 2015 vysvětluje výše zmíněné pravidlo $n+2/n+3$.

Nejúspěšnější rokem z pohledu výše čerpání se stal rok 2008, v tomto roce však byly realizovány pouze dva projekty. Tak vysokou částku má za důsledek již zmíněný nejnákladnější projekt „Sanace a revitalizace areálu bývalých kasáren v Třeboni pro potřeby veřejné správy“. Druhým nejvýznamnějším byl rok 2014, kdy bylo realizováno celkem 6 projektů, tento rok se tak stal i rokem s největším množstvím realizovaných projektů. Neopomenou ani rok 2011, kdy město čerpalo více jak 27,5 milionu korun, prostřednictvím 5 projektů. V roce 2010 a 2015 se pak realizovaly shodně 4 projekty, v roce 2008, 2009 a 2013 pak po dvou záměrech a nakonec „nejslabší“ rok 2012 s jedním projektem.

Graf 8: Čerpání prostředků z fondů EU v programovém období 2007-2013 podle let – město Třeboň

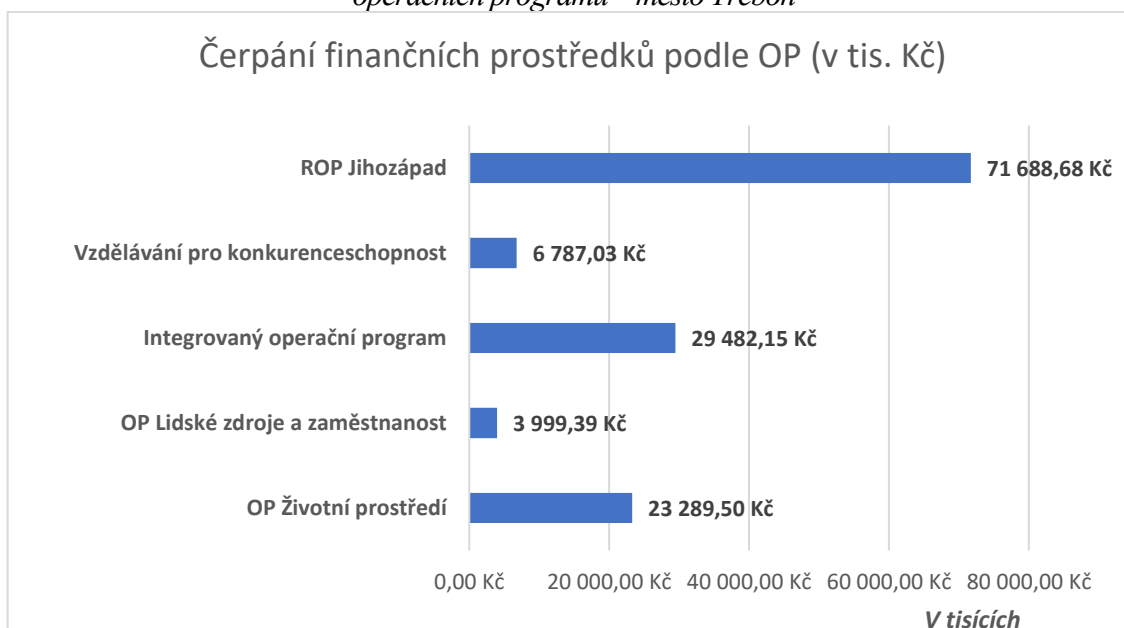

Zdroj: vlastní zpracování (2020), dle (MMR ČR, 2016) (Město Třeboň, 2020)

Město Třeboň v minulém programovém období úspěšně využilo celkem 5 operačních programů. Nejvíce projektů, tedy 10, bylo podpořeno z Operačního programu Životní prostředí. Na základě Grafu 9 však tento OP získal až pomyslnou 3. příčku podle celkové čerpané sumy. Druhým nejvíce využívaným OP dle počtu projektů byl OP Vzdělání a konkurence schopnost, který financoval celkem 6 projektů. Celková částka těchto všech 6 projektů ale dohromady nepřesáhla 7 milionů korun. Žadatelem pro tento OP byly výhradně dvě treboňské základní školy. Pouze o jeden projekt méně, tedy 5 projektů, bylo podpořeno z Integrovaného operačního programu. Město Třeboň získalo prostřednictvím IOP z EU celkem 29 482 147,87 Kč, tento OP je tedy dle následujícího grafu na 2. místě. ROP Jihozápad podpořil v programovém období 2007-2013 (jen) 4 projekty, ovšem celková suma prostředků pro město Třeboň činí 71 688 679,12 Kč. Tato částka

představuje více než 53 % z celkového objemu čerpaných dotací městem ve zmíněném programovém období, o významu ROP Jihozápad tedy není třeba pochybovat. Jediný projekt, který podala městská společnost Lázně Aurora (Slatinné lázně Třeboň s.r.o.) se zabýval rozvojem vzdělávání lázeňských pracovníků. Tento projekt byl jako jediný podpořen z OP Lidské zdroje a zaměstnanost.

Graf 9: Čerpání prostředků z fondů EU v programovém období 2007-2013 dle využívaných operačních programů – město Třeboň

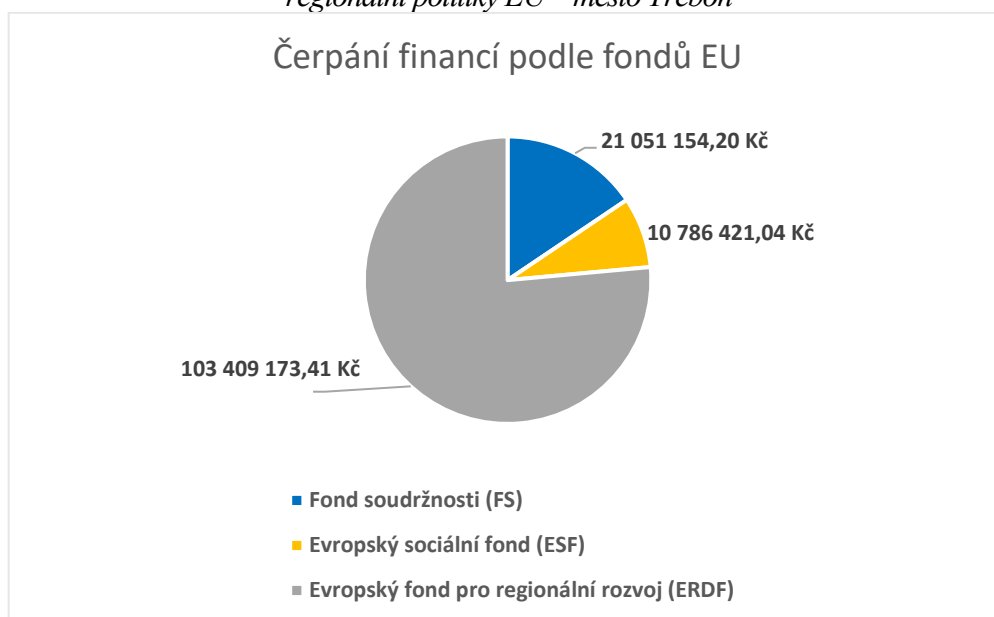

Zdroj: vlastní zpracování (2020), dle (MMR ČR, 2016) (Město Třeboň, 2020)

V minulém programovém období byly pro financování regionální politiky vyčleněny celkem 3 fondy – Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF), Evropský sociální fond (ESF) a Fond soudržnosti (FS). Z programových dokumentů jednotlivých operačních programů lze zjistit konkrétní fond, který daný OP financuje (v případě OP ŽP je třeba věnovat pozornost přímo jednotlivým prioritním osám).

Na základě níže uvedeného grafu (*Graf 10*), pak můžu říci, že největší částku městu Třeboň poskytl ERDF, jednalo se o 103 409 173,41 Kč. Tento fond podpořil nejvíce projektů, tedy 12 (což je 1/3 všech projektů.) Prostřednictvím FS se realizovalo 7 projektů, za více než 21 mil. Kč. Zbýlých 7 projektů pak financoval ESF necelými 11 miliony Kč.

Graf 10: Čerpání prostředků z EU v programovém období 2007-2013 dle jednotlivých fondů regionální politiky EU – město Třeboň

Zdroj: vlastní zpracování (2020), dle (MMR ČR, 2016) (Město Třeboň, 2020)

Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF) a Fond soudržnosti (FS) slouží primárně k financování takzvaných investičních neboli tvrdých projektů. Naopak Evropský sociální fond (ESF) je spíše zaměřen na neinvestiční neboli měkké projekty. Třeboň realizovala celkem 19 tvrdých projektů s celkovou výší dotace EU v částce 124 460 327,61 Kč. 7 projektů lze tedy označit za měkké a podpořené celkem 10 786 421,04 Kč.

4.5 Projekty na podporu cestovního ruchu z fondů EU

Jak už bylo popsáno v teoretické části, dle Ministerstva pro místní rozvoj České republiky bylo možno pro podporu cestovního ruchu v minulém programovém období 2007-2013 využít tyto nástroje: **Integrovaný operační program (IOP): prioritní oblasti č. 4 – „Národní podpora cestovního ruchu“**; **ROP Jihozápad: prioritní osa 3 – „Rozvoj cestovního ruchu“**; **Programy přeshraniční spolupráce** – Tuto možnost vzhledem k absenci srovnatelných dat nebudu uvažovat.

4.5.1 Město Bechyně

Žádný z 15 podpořených projektů nebyl realizován prostřednictvím výše zmíněného nástroje. Můžu tedy konstatovat, že město Bechyně (ani jeho příspěvkové organizace)

v programovém období 2007-2013 neuskutečnilo žádný projekt na podporu cestovního ruchu.

Po bližším zkoumání popisů jednotlivých projektů můžu říci, že město nerealizovalo ani jeden projekt, který by podporoval cestovní ruch (ani za pomoci jiných nástrojů, než bylo uvedeno).

4.5.2 Město Třeboň

Město Třeboň uskutečnilo pouze jeden projekt na podporu cestovního ruchu prostřednictvím výše zmíněných nástrojů. Jednalo se o prioritní osu 3 – „Rozvoj cestovního ruchu“ ROP Jihozápad. A to:

Název projektu: **„Stežka pro pěší a cyklisty Třeboň, Jiráskova ulice“**

Žadatel: Město Třeboň

Datum podpisu smlouvy/rozhodnutí: 9. 2. 2011

Schválený rozpočet projektu: 7 121 244,89 Kč ⁴

Proplacené prostředky z fondů EU (vyúčtované): **4 635 783,56 Kč** (tj. 65 % ⁴)

Proplacené prostředky od státu (vyúčtované): 818 079,85 Kč (tj. 11 % ⁴)

V souvislosti s podporou cestovního ruchu bych ještě zmínil dva projekty. Cílem prvního projektu byla podpora a rozvíjení komplexního systému vzdělávání zaměstnanců Lázní Aurora (dnes Slatinné lázně Třeboň s.r.o.). Realizace proběhla prostřednictvím první prioritní osy OP Lidské zdroje a zaměstnanost. Celkový rozpočet projektu činil 5 904 272,00 Kč a EU jej spolufinancovala 3 999 388,47 Kč. Zde je třeba poznamenat, že Slatinné lázně Třeboň s.r.o. jsou ve vlastnictví města. Obsahem druhého projektu byla obnova kulturní památky (měšťanského domu v Třeboni) a jeho přeměna na Centrum Třeboňského rybníkářského dědictví se stálou interaktivně-vzdělávací expozicí (prezentace třeboňské rybníční krajiny atd.) a multifunkčními prostory. Rozpočet projektu byl 33 751 573,00 Kč. Tento projekt podpořil Integrovaný operační program (prostřednictvím prioritní oblasti č. 5) celkovou částkou 19 808 618,49 Kč. Tyto dva projekty nebyly realizovány prostřednictvím nástrojů, které zmiňuje MMR a proto se jimi nebudu dále zabírat.

---

⁴ dle Rozhodnutí/Smlouvy o poskytnutí dotace

4.6 Srovnání měst Bechyně a Třeboň z hlediska čerpání finančních prostředků z fondů EU

4.6.1 Srovnání čerpání finančních prostředků z fondů EU 2007-2013

Následující *tabulka č.10* shrnuje čerpání finančních prostředků města Bechyně a města Třeboň z evropských fondů za sledované období 2007-2013. Pro srovnání získaných dat byl využit zejména počet obyvatel města, respektive průměr počtu obyvatel za doby trvání posledního programového období, a příjmy městského rozpočtu. Většina čísel hovoří ve prospěch Třeboně. Podstatným ukazatelem je podle mého názoru „*Částka dotace na jednoho obyvatele*“, kde Třeboň dosáhla lepšího výsledku, ovšem rozdíl mezi oběma městy je pouze 1 581,91 Kč. Neopomenu ani ukazatel „*Průměrné procento spolufinancování EU*“, které udává, jak velkou měrou se na financování projektu podílela Evropská unie. Zde můžu konstatovat, že městu Bechyně se podařilo realizovat projekty za větší spoluúčasti EU. Poslední sledovaný ukazatel „*Poměr průměrné výše dotace k průměrným příjmům rozpočtu města*“, který hodnotí přínos evropských dotací vzhledem k rozpočtu města, považuji za nejdůležitější. Jak je vidět z následující tabulky lepšího výsledku dosáhla Bechyně.

Tabulka 10: Srovnání čerpání finančních prostředků z fondů EU 2007-2013

Popis	Město Bechyně	Město Třeboň
Počet podpořených projektů	15	26
Získané dotace z EU	75 865 000,61 Kč	135 246 748,65 Kč
Největší částka dotace	43 446 038,95 Kč	50 454 570,34 Kč
Nejmenší částka dotace	50 146,00 Kč	172 189,60 Kč
Suma rozpočtů podpořených projektů	102 237 245,64 Kč	207 915 748,38 Kč
Průměrná výše rozpočtu jednoho projektu	6 815 816,38 Kč	7 996 759,55 Kč
Průměrná výše dotace	5 057 666,71 Kč	5 201 798,03 Kč
Průměrné procento spolufinancování EU	74,20 %	65,05 %
Částka dotace na jednoho obyvatele	14 028,29 Kč	15 610,20 Kč
Částka dotace na jeden ha katastrální plochy	35 629,08 Kč	13 756,99 Kč
Poměr získaných dotací k příjmům rozpočtu města 2019	42,63 %	38,15 %
Poměr průměrné výše dotace k průměrným příjmům rozpočtu města	3,51 %	1,58 %

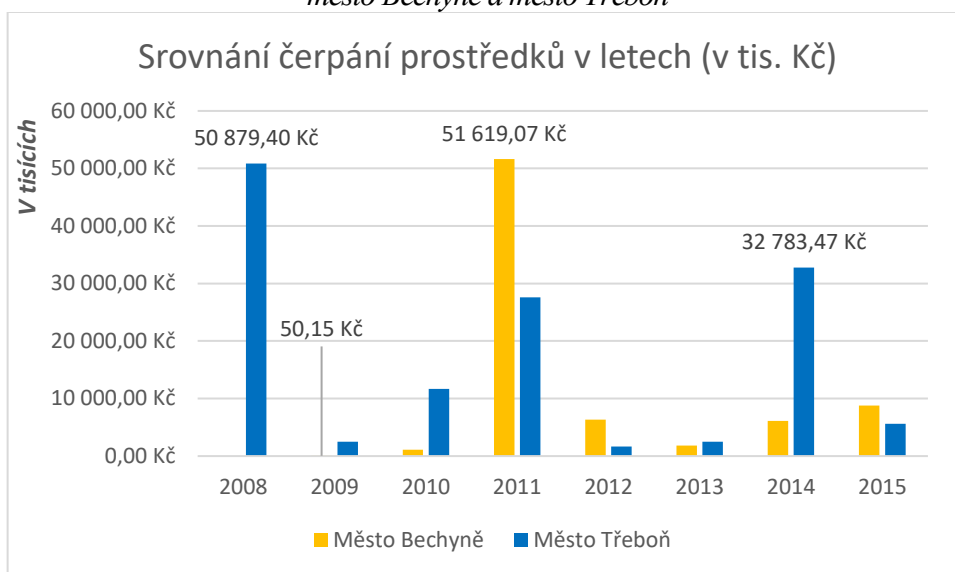
Zdroj: vlastní zpracování (2020), dle (MMR ČR, 2016) (Město Bechyně, 2020) (Město Třeboň, 2020) (Český statistický úřad, 2019/2019a) (Český statistický úřad, 2020/2020a) (Ministerstvo financí ČR, 2020/2020a)

Poznámky k tabulce:

- rozpočet projektu vychází z Rozhodnutí/Smlouvy o poskytnutí dotace
- počet obyvatel vychází z průměrného počtu obyvatel města v minulém programového období 2007-2013
- příjmy rozpočtu města se rozumí konsolidované skutečné příjmy města za rok 2019
- průměrnými příjmy rozpočtu města se rozumí průměr konsolidovaných skutečných příjmů města z let 2010-2019

Graf číslo 11 shrnuje čerpání evropských dotací města Bechyně i města Třeboň v programovém období 2007-2013. Je zřejmé, že v roce 2008 realizovala projekty s podporou EU pouze Třeboň. Město Bechyně tak začalo čerpat evropské dotace až 3. rok programového období (2009). Nejvyšší sumu prostředků z EU dle let získala Bechyně v roce 2011. Důvodem byla realizace nejnákladnějšího bechyňského projektu (skládky Senožaty). Druhou nejvyšší sumu obdržela Třeboň hned v roce 2008. Za touto částkou stojí také největší projekt města (sanace a revitalizace areálu bývalých kasáren).

Graf 11: Srovnání čerpání prostředků z fondů EU v programovém období 2007-2013 podle let – město Bechyně a město Třeboň

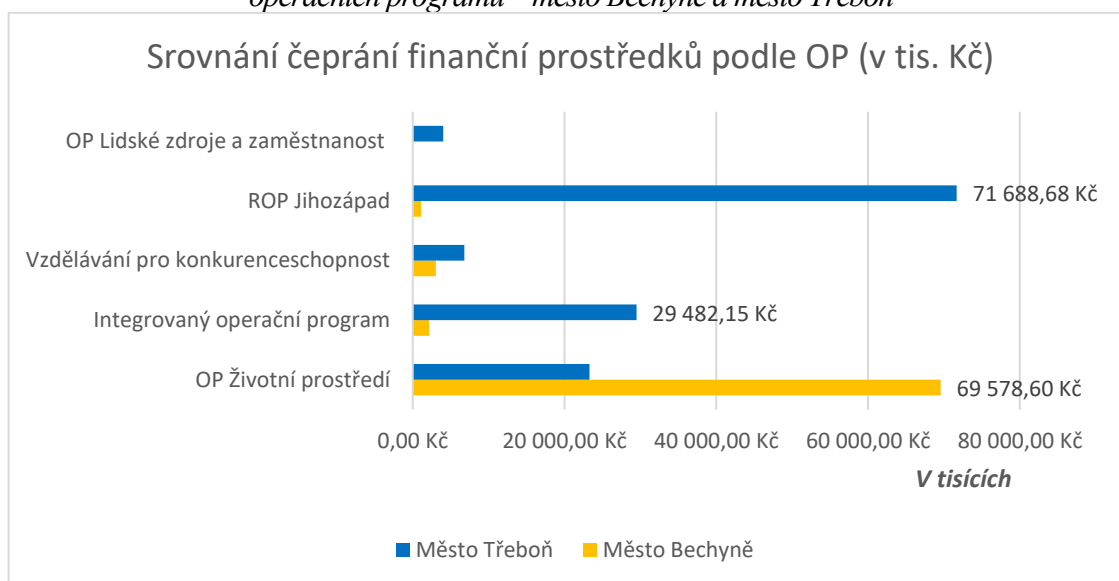

Zdroj: vlastní zpracování (2020), dle (MMR ČR, 2016) (Město Bechyně, 2020) (Město Třeboň, 2020)

Následující graf 12 prezentuje, že město Bechyně využilo v minulém programovém období celkem 4 operační programy, Třeboň pak čerpala prostředky prostřednictvím dalšího OP (Lidské zdroje a zaměstnanost). Bechyně jasně upřednostnila OP Životní prostředí, dokládá to i největší počet projektů, tedy 7. Město Třeboň čerpalo nejvíce financí přes ROP Jihozápad, ten však podpořil pouze 4 projekty města Třeboň.

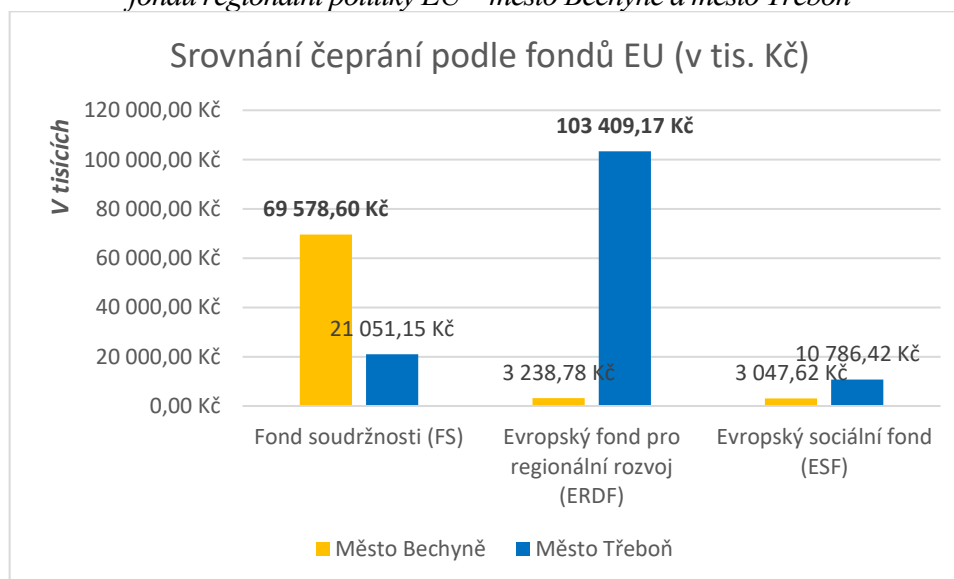
Graf 12: Srovnání čerpání z fondů EU v programovém období 2007-2013 dle využívaných operačních programů – město Bechyně a město Třeboň

Zdroj: vlastní zpracování (2020), dle (MMR ČR, 2016) (Město Bechyně, 2020) (Město Třeboň, 2020)

Rozdílné využití operačních programů se promítá i do odlišného financování dle fondů Evropské unie, jak nám dokládá graf 13. Více jak ¾ všech evropských dotací městu Třeboň poskytl ERDF. Fond soudržnosti pak spolufinancoval většinu projektů Bechyně. Naopak podobné zastoupení tvoří u obou měst poměr investičních (tvrdých) projektů. U Bechyně zhruba 67 %, u Třeboně pak cca 73 %.

Graf 13: Srovnání čerpání prostředků z EU v programovém období 2007-2013 dle jednotlivých fondů regionální politiky EU – město Bechyně a město Třeboň

Zdroj: vlastní zpracování (2020), dle (MMR ČR, 2016) (Město Bechyně, 2020) (Město Třeboň, 2020)

4.6.2 Srovnání projektů na podporu cestovního ruchu z fondů EU

Jak již bylo zmíněno, za zvolených kritérií město Bechyně nerealizovalo žádný projekt na podporu cestovního ruchu. Město Třeboň takový projekt uskutečnilo pouze jeden. I když se částka dotace přesahující 4,5 milionu korun může zdát na první pohled vysoká, „*Poměr této dotace k získaným dotacím*“ jasně deklaruje, že tato částka představuje jen 3,43 % ze všech prostředků, které město v minulém programovém období získalo z fondů EU.

Tabulka 11: Srovnání projektů na podporu cestovního ruchu z fondů EU

Popis	Město Bechyně	Město Třeboň
Počet projektů na podporu Cestovního ruchu	0	1
Rozpočet projektu na podporu CR	0 Kč	7 121 244,89 Kč
Výše dotace na podporu CR	0 Kč	4 635 783,56 Kč
Poměr této dotace k získaným dotacím	0 %	3,43 %
Průměrné procento spolufinancování EU	0 %	65,10 %
Částka této dotace na jedno HUZ (2018)	0 Kč	82 781,85 Kč
Částka této dotace na jednoho hosta HUZ (2018)	0 Kč	64,67 Kč

Zdroj: vlastní zpracování (2020), dle (MMR ČR, 2016) (Město Třeboň, 2020) (Český statistický úřad, 2019a)

Poznámky tabulce:

- *kritéria pro výběr projektu na podporu CR, jsou převzata od MMR ČR (financování prostřednictvím prioritní osy č. 4 IOP/ prioritní osy 3 ROP Jihozápad)*
- *rozpočet projektu vychází z Rozhodnutí/Smlouvy o poskytnutí dotace*
- *počet HUZ (hromadných ubytovacích zařízení) a jejich hostů dle dat ČSÚ k 2018*

4.7 Zhodnocení analýzy na základě polostrukturovaných rozhovorů

Výsledky získané na základě komparační analýzy jsem ověřil a doplnil polostrukturovanými rozhovory se zástupci měst Bechyně a Třeboň. Jako respondenty jsem zvolil experty, kteří se problematice čerpání evropských dotací dlouhodobě věnují. Agendu čerpání financí z evropských fondů zajišťují odbory investic příslušných MěÚ, konkrétně Odbor investiční Městského úřadu Bechyně a Odbor rozvoje a investic Městského úřadu Třeboň. Rozhovory se soustředily na minulé programové období (2007-2013). Vedoucí investičního odboru MěÚ Bechyně působí ve funkci pouze krátce, z toho důvodu byl rozhovor veden s vedoucí finančního odboru, která je s finančním hospodářstvím města dlouhodobě obeznámena. Vedoucí Odboru rozvoje a investic MěÚ Třeboň vykonával svou funkci i ve sledovaném programovém období. Zvolené otázky se přímo zaměřily na čerpání evropských dotací (viz příloha 1 a 2). Otázek bylo sedm a

zabývaly se názorem na evropské dotace, pravidlem n+3/n+2, důvody využití konkrétních operačních programů, důvody zaměření na investiční projekty, důvody nízké podpory cestovního ruchu i hodnocením minulého programového období. Úplné znění polostrukturovaných rozhovorů je uvedeno v *příloze 1* a *příloze 2*. Vzhledem k současné situaci s pandemií COVID-19 byl první rozhovor proveden prostřednictvím emailu a druhý telefonicky. Na otázky odpovídali vedoucí finančního odboru Městského úřadu Bechyně a vedoucí Odboru rozvoje a investic Městského úřadu Třeboň.

Oba respondenti se shodli, že evropské dotace pro rozvoj měst mají smysl. Za pozitiva považují především přínos finančních prostředků do rozpočtu měst. Více negativ se objevuje v odpovědích respondentky z Bechyně, uvádí například administrativní náročnost, pracnost, dlouhou dobu trvání odezvy ze strany řídicích orgánů. Oba dotazovaní by před dotacemi (zejména státními) preferovali zvýšení rozpočtového určení daní, které by městským rozpočtům přineslo více financí.

V minulém programovém období město Bechyně využívalo nejvíce OP Životní prostředí. Tuto skutečnost vedoucí finančního odboru města zdůvodňuje tím, že ŽP považují za prioritu, která má přesah do budoucnosti. Dále uvádí, že OP ŽP podpořil investiční akce, které byly nutné a město by je muselo uskutečnit (kanalizace, odpadové hospodářství). Naopak Třeboň jasně preferovala ROP Jihozápad. To vedoucí Odboru rozvoje a investic vysvětluje tak, že program ROP Jihozápad byl v souladu s představami města.

Třetí otázka se zabývala skutečností, že více jak třetina projektů obou měst byla realizována až v roce 2014 a 2015. Vedoucí finančního odboru MěÚ Bechyně tuto skutečnost komentuje nutností celé řady podkladů, jež žádosti musí předcházet (rozpočty, výběrová řízení atd.). Respondent z Třeboně pak dodává, že celý systém OP se dlouho „rozbíhá“. Oba dotazovaní pak vidí jasný přínos pravidla n+2, které podporuje žadatele i samotnou realizaci projektů.

Za jasně převažujícím poměrem investičních (tvrdých) projektů, podle vedoucí finančního odboru Bechyně stojí povinnost splnění zákonných předpisů na odpadové a vodní hospodářství. Kvůli limitovanému množství financí pak město Bechyně nerealizovalo více neinvestičních (měkkých) projektů. Město Třeboň vykazovalo podobný poměr tvrdých projektů. Vedoucí odboru rozvoje a investic pak dodává, že jeho odbor se soustředí pouze na tvrdé projekty. Dále pak uvádí, že výběr projektů k přihlášení je na vedení města. Vedení města podle jeho názoru upřednostňovalo investiční projekty.

Město Bechyně v programovém období 2007-2013 nerealizovalo ani jeden projekt na podporu cestovního ruchu s podporou EU (dle zvolených nástrojů). Respondentka tuto situaci odůvodňuje tím, že pro město Bechyně nebyl vypsán žádný příhodný projekt nebo město neplnilo kritéria (např. počtu obyvatel). Třeboň takový projekt uskutečnila pouze jeden. To dotazovaný objasňuje faktem, že město bylo zaměstnáno několika náročnými projekty (např. čistička odpadních vod).

Vedoucí finančního odboru města Bechyně pak minulé programové období považuje za administrativně náročné, pak poznamenává i (zbytečnou) nutnost angažování celé řady osob při dotačním řízení. V závěru pak uvádí, že dotace nikdy nebudou spravedlivé. Kontrola se podle ní zaměřuje zejména na administraci nikoli na výsledek projektů. Dodává, že se vypisují i programy bez přesahu a čerpají se pouze proto, že jsou vypsány (např. školící). Jak je zřejmé (a autorka to sama uvádí), rozhodně není příznivcem a podporovatelem „dotační mašinerie“.

Naopak vedoucí odboru rozvoje a investic MěÚ Třeboň hodnotí minulé programové období pozitivně. Lituje pouze jednoho projektu, který se nakonec realizoval bez podpory fondů EU (kulturní zařízení Beseda). Shrnuje, že se realizovalo vše podle plánu.

Závěrem lze shrnout, že respondenti se jasně shodují na smyslu evropských dotací pro rozvoj měst, kvitují pravidlo $n+3/n+2$ a uvádí zdlouhavou administraci a náročnost celého dotačního systému. Oba jsou zastánci zvýšení rozpočtového určení daní, které by přineslo více peněz městským rozpočtům. Naopak v důvodech využití OP, preferenci investičních (tvrdých) projektů i nízké podpory CR se liší. Zcela rozdílné je pak subjektivní hodnocení minulého programového období, i přes skutečnost, že čerpání evropských dotací je u obou měst srovnatelné (viz kapitola „4.6.1 Srovnání čerpání finančních prostředků z fondů EU 2007-2013“).

5 Závěr

Hlavním cílem této bakalářské práce bylo srovnání čerpání finančních prostředků z evropských fondů u města Bechyně a města Třeboň. Pro porovnání těchto dvou známých jihočeských lázeňských měst slouží programové období 2007-2013. Právě programové období je již finálně uzavřeno a dodává tak dostatek dat a podkladů. Navíc zmiňované pravidlo n+2 umožňovalo získat evropské dotace ještě v roce 2015, čehož obě zvolená města hojně využila. Vzhledem k lázeňskému charakteru obou měst byl při analýze čerpaných finančních prostředků kladen důraz na podporu cestovního ruchu.

Komparovaná data byla vztažena na průměrný počet obyvatel. Dále byla poměřena s městskými rozpočty. Ze závěrečného srovnání čerpání finančních prostředků vyplývá řada zajímavých zjištění. Například při přepočtu celkové sumy dotace na počet obyvatel města dosáhla lepšího výsledku Třeboň (15 610,2 Kč na obyvatel). Naopak město Bechyně realizovalo projekty s větší spoluúčastí Evropské unie (74,2 %), než tomu bylo v Třeboni (65,05 %). A nakonec průměrná dotace pro město Bechyně dosáhla většího poměru vzhledem k průměrnému rozpočtu města (3,51 %). Největším překvapením je pak absence projektů na podporu cestovního ruchu u města Bechyně. Třeboň takový projekt realizovala pouze jeden.

Celou komparaci vhodně doplnily polostrukturované rozhovory se zaměstnanci příslušných odborů městských úřadů. Oba dotazovaní se shodli na přínosu evropských dotací, našli však i několik negativ, týkající se především administrace a náročného procesu podávání projektové žádosti. Z rozhovorů dále vyplynulo, že města se nějak zvláště nesoustředila na projekty, jež podporovaly cestovní ruch. Zcela odlišné bylo pak dle respondentů subjektivní hodnocení minulého programového období, které bylo v případě Bechyně vnímáno (spíše) negativně. U Třeboně bylo však považované za úspěšné. Toto hodnocení expertů z městských úřadů vypovídá o subjektivním vnímání skutečnosti, protože obě města byla v čerpání financí z fondů EU srovnatelná a u Bechyně získané prostředky dosáhly vyššího poměru v rozpočtu města než u Třeboně.

6 Summary and keywords

The regional policy of the European Union or the cohesion policy is the second most important policy of the European Union according to expenditure of the EU budget. In the 2007-2013 programming period, regional policy was realized through the Structural Funds and the Cohesion Fund of the EU. The bachelor's thesis focuses on the description of the cohesion policy of the EU as well as the implementation of this policy in the Czech Republic in the last seven-year programming period (2007-2013). The aim of the bachelor thesis is to compare the use of EU funds in the 2007-2013 programming period. For comparison, two spa towns in South Bohemia are used - the town of Třeboň and the town of Bechyně and the attention is paid to support of tourism there. In conclusion, the obtained data are supplemented by interviews with representatives of local government.

Key words: the European Union, regional policy, Structural Funds and Cohesion Fund, tourism sector, EU funds, spa, wellness

8 Použité zdroje

Seznam zdrojů

Blažek, J., & Uhlíř, D. (2011). *Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, implikace* (Vydání druhé, přepracované a rozšířené). Praha: Univerzita Karlova v Praze, Nakladatelství Karolinum.

Hájek, O., & Novosák, J. (2010). *Kohezní politika v širších souvislostech*. Žilina: Georg.

Hrabánková, M., Rolínek, L., & Štys, D. (2008). *The methodology of monitoring and evaluation of project implementation into practice*. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Ekonomická fakulta.

Chvojková, A., & Květoň, V. (2007). *Finanční prostředky fondů EU v programovacím období 2007-2013*. Praha: IREAS, Institut pro strukturální politiku.

Johnston, R. J. (2003). *The dictionary of human geography* (4th ed). Malden: Blackwell Publishing.

Krejčí, M., & Hošek, V. (2016). *Wellness*. Praha: Vysoká škola tělesné výchovy a sportu Palestra.

Marek, D., & Kantor, T. (2009). *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie* (Druhé, aktualizované a doplněné vydání). Brno: Společnost pro odbornou literaturu - Barrister & Principal.

Mates, P., & Wokoun, R. (2001). *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*. Praha: Prospektrum.

Novacká, L. (2010). *Cestovní ruch a Európska únia*. Bratislava: Sprint dva.

Orieška, J. (2010). *Služby v cestovním ruchu*. Praha: Idea servis.

Palatková, M., & Zichová, J. (2011). *Ekonomika turismu: turismus České republiky : vymezení a fungování trhu turismu, přístupy k hodnocení významu a vlivu turismu, charakteristika turismu České republiky*. Praha: Grada.

Pásková, M., & Zelenka, J. (2002). *Výkladový slovník cestovního ruchu = Cestovní ruch : výkladový slovník*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.

Peková, J. (2011). *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika.

Provazníková, R. (2015). *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe* (3. aktualizované a rozšířené vydání). Praha: Grada Publishing.

Ryglová, K., Burian, M., & Vajčnerová, I. (2011). *Cestovní ruch - podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. Praha: Grada.

Vajčnerová, I., & Ryglová, K. (2017). *Management kvality služeb v cestovním ruchu: jak zvýšit kvalitu služeb a spokojenost zákazníků*. Praha: Grada.

Vanhove, N., & Klaassen, L. H. (1987). *Regional policy: A European Approach*. Aldershot: Gower.

Wokoun, R., Malinovský, J., Damborský, M., & Blažek, J. (2008). *Regionální rozvoj: (výchozí regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha: Linde Praha a.s., Právnické a ekonomické nakladatelství a knihkupectví Bohumily Hořínkové a Jana Tuláčka, Opletalova 35, 115 51 Praha 1.

Wokoun, R., Mates, P., & Kadeřábková, J. (2011). *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk.

Žák, M. (2002). *Velká ekonomická encyklopedie* (2. rozš. vyd). Praha: Linde.

Město Bechyně. (2020). Městský úřad Bechyně. Odbor investiční. Odbor finanční.

Město Třeboň. (2020). Městský úřad Třeboň. Odbor rozvoje a investic.

Internetové zdroje

Bechyně – oficiální stránky města. (2020). Pro návštěvníky: Vítejte v Bechyni [Online]. Retrieved March 27, 2020, from <https://www.mestobechyne.cz/cs/pro-navstevniky-2/>

Český statistický úřad. (2019). Vše o území: Bechyně (okres Tábor) [Online]. Retrieved March 08, 2020, from https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31588&u=__VUZEMI__43__552054#w=

Český statistický úřad. (2019a). Vše o území: Třeboň (okres Jindřichův Hradec) [Online]. Retrieved March 08, 2020, from https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31588&u=__VUZEMI__43__547336#

Český statistický úřad. (2020). Počet a věkové složení obyvatel k 31. 12. - vybrané území: Území: Bechyně (okres Tábor) [Online]. Retrieved March 04, 2020, from https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=DEM02&z=T&f=TABULKA&katalog=30845&str=v75&u=v75__VUZE MI__43__552054

Český statistický úřad. (2020a). Počet a věkové složení obyvatel k 31. 12. - vybrané území: Území: Třeboň (okres Jindřichův Hradec) [Online]. Retrieved March 04, 2020, from https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=DEM02&z=T&f=TABULKA&katalog=30845&str=v75&u=v75__VUZE MI__43__547336

Global Wellness Day. (2020). WHAT IS WELLNESS? [Online]. Retrieved February 19, 2020, from <https://www.globalwellnessday.org/about/what-is-wellness/>

Historie Lázní Bechyně [Online]. (2020). Retrieved March 10, 2020, from <https://www.laznevbechyni.cz/historie-lazni-bechyne>

itrebon.cz. (2020). Město Třeboň [Online]. Retrieved March 27, 2020, from https://www.itrebon.cz/clanky/mesto-trebon_34.html

Lázně Bechyně. (2020). O lázních [Online]. Retrieved March 10, 2020, from <https://www.laznevbechyni.cz/o-laznich>

Lázně Třeboň [Online]. (2020). Retrieved March 11, 2020, from <https://www.laznetrebon.cz/>

Ministerstvo financí ČR. (2020). Monitor: Město Bechyně [Online]. Retrieved March 21, 2020, from <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00252069/prehled?rad=t&obdobi=1912>

Ministerstvo financí ČR. (2020a). Monitor: Město Třeboň [Online]. Retrieved March 21, 2020, from <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00247618/prehled?rad=t&obdobi=1912>

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. (2009a). Regionální operační programy (ROP) [Online]. Retrieved February 17, 2020, from [https://www.mmr.cz/cs/narodni-dotace/cestovni-ruch/archiv/programovaci-obdobi-2007-2013-\(pro-vyuziti-fondu/regionalni-operacni-programy-\(rop\)\)](https://www.mmr.cz/cs/narodni-dotace/cestovni-ruch/archiv/programovaci-obdobi-2007-2013-(pro-vyuziti-fondu/regionalni-operacni-programy-(rop)))

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. (2009b). Programy přeshraniční spolupráce [Online]. Retrieved February 17, 2020, from [https://www.mmr.cz/cs/narodni-dotace/cestovni-ruch/archiv/programovaci-obdobi-2007-2013-\(pro-vyuziti-fondu/programy-preshranicni-spoluprace](https://www.mmr.cz/cs/narodni-dotace/cestovni-ruch/archiv/programovaci-obdobi-2007-2013-(pro-vyuziti-fondu/programy-preshranicni-spoluprace)

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. (2016). Přehled projektů - červen 2016: Statistiky a analýzy k čerpání v období 2007-2013 [Online]. Retrieved March 12, 2020, from <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/programove-obdobi-2007-2013/cerpani-v-obdobi-2007-2013>

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. (2019). Operační programy [Online]. Retrieved February 10, 2020, from <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/programove-obdobi-2007-2013/programy-2007-2013>

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. (2019a). Kohézní politika [Online]. Retrieved December 01, 2019, from [https://www.dotaceeu.cz/cs/Ostatni/Dulezite/Slovník-pojmu/K/Kohezni-politika-\(KP\)](https://www.dotaceeu.cz/cs/Ostatni/Dulezite/Slovník-pojmu/K/Kohezni-politika-(KP))

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. (2019b). Národní strategický referenční rámec [Online]. Retrieved February 10, 2020, from <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/programove-obdobi-2007-2013/narodni-strategicky-referencni-ramec>

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. (2019c). Národní rozvojový plán České republiky 2007-2013 [Online]. Retrieved February 10, 2020, from <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/programove-obdobi-2007-2013/dokumenty-regionalni-politiky/strategicke-dokumenty/narodni-rozvojovy-plan-ceske-republiky-2007-2013>

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. (2019d). Programovací období 2007 - 2013 (Pro využití fondů EU) [Online]. Retrieved February 17, 2020, from [https://www.mmr.cz/cs/narodni-dotace/cestovni-ruch/archiv/programovaci-obdobi-2007-2013-\(pro-vyuziti-fondu?feed=AllPageFefed](https://www.mmr.cz/cs/narodni-dotace/cestovni-ruch/archiv/programovaci-obdobi-2007-2013-(pro-vyuziti-fondu?feed=AllPageFefed)

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. (2020a). Pravidlo N+2: Slovník pojmů [Online]. Retrieved March 12, 2020, from <https://www.dotaceeu.cz/cs/informace-a-dokumenty/slovník-pojmu/p/pravidlo-n-2>

Ministerstvo vnitra ČR, M. vnitra Č. R. (2019). Cestování po EU / Schengenu [Online]. Retrieved February 17, 2020, from <https://www.mvcr.cz/clanek/cestovani-po-eu-schengenu-286796.aspx?q=Y2hudW09Mg%3D%3D>

Psíková, J. (2013). 130 let slatinných lázní v Třeboni [Online]. Třeboň: Bertiny lázně Třeboň a Lázně Aurora. Retrieved from <https://www.bera.cz/uploads/file/katalog/brozura130.pdf>

Regiony a regionalizace [Online]. (2019). Retrieved November 29, 2019, from http://www.regionalnirozvoj.cz/index.php/regiony_red.html

ROP Jihozápad. (2015). REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAM JIHOZÁPAD [Online]. Retrieved February 17, 2020, from <http://www.rr-jihozapad.cz/?menu=rop-jihozapad>

Strategie regionálního rozvoje ČR 2014–2020. (2013). Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.

Vláda České republiky. (2019). Mapa regionů soudržnosti v ČR [Online]. In Euroskop.cz: Věcně o Evropě. Retrieved from <https://www.euroskop.cz/8642/sekce/spravni-cleneni-system-nuts/>

World Tourism Organization. (2020). GLOSSARY OF TOURISM TERMS [Online]. Retrieved February 17, 2020, from <https://www.unwto.org/glossary-tourism-terms>

Zenkner, P. (2019). Operační programy 2007-2013 [Online]. Retrieved February 10, 2020, from <https://www.euroskop.cz/8641/sekce/operacni-programy-2007-2013/?ulozit=1>

9 Seznam zkratek

CR	Cestovní ruch
ČR	Česká republika
EHS	Evropské hospodářské společenství
EU	Evropská unie
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
EK	Evropská komise
ERDF	Evropský fond pro regionální rozvoj
ESF	Evropský sociální fond
FS	Fond soudržnosti
HDP	Hrubý domácí produkt
HSS	Hospodářská a sociální soudržnost
HUZ	Hromadné ubytovací zařízení
IOP	Integrovaný operační program
MěÚ	Městský úřad
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
NRP	Národní rozvojový plán
NSRR	Národní strategický referenční rámec
OP	Operační program
PRV	Program rozvoje venkova
ROP	Regionální operační program
SOZS	Strategické obecné zásady Společenství
SR	Státní rozpočet
UNWTO	United Nations World Tourism Organization
ŽP	Životní prostředí

10 Seznam obrázků, tabulek a grafů

Seznam obrázků

Obrázek 1: Regiony soudržnosti (NUTS 2) v České republice	13
---	----

Seznam tabulek

Tabulka 1: Financování cílů politiky soudržnosti 2007-2013 EU	17
Tabulka 2: Cíle politiky soudržnosti EU a operační programy v ČR 2007-2013	20
Tabulka 3: Komplex činností lázeňských služeb	23
Tabulka 4: Regionální operační programy a cestovní ruch v ČR 2007-2013	26
Tabulka 5: Schéma běžného rozpočtu	28
Tabulka 6: Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti (31.12.2019) – město Bechyně..	31
Tabulka 7: Kapacita a návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení – město Bechyně	32
Tabulka 8: Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti (31.12.2019) – město Třeboň	34
Tabulka 9: Kapacita a návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení – město Třeboň	35
Tabulka 10: Srovnání čerpání finančních prostředků z fondů EU 2007-2013	47
Tabulka 11: Srovnání projektů na podporu cestovního ruchu z fondů EU	50

Seznam grafů

Graf 1: Vývoj počtu obyvatel– město Bechyně	30
Graf 2: Vývoj příjmů a výdajů rozpočtu města – město Bechyně	32
Graf 3: Vývoj počtu obyvatel – město Třeboň	33
Graf 4: Vývoj příjmů a výdajů rozpočtu města – město Třeboň	36
<i>Graf 5: Čerpání prostředků z fondů EU v programovém období 2007-2013 podle let – město Bechyně.....</i>	<i>40</i>
Graf 6: Čerpání prostředků z fondů EU v programovém období 2007-2013 dle využívaných operačních programů – město Bechyně	41
Graf 7: Čerpání prostředků z EU v programovém období 2007-2013 dle jednotlivých fondů regionální politiky EU – město Bechyně.....	41
Graf 8: Čerpání prostředků z fondů EU v programovém období 2007-2013 podle let – město Třeboň	43
Graf 9: Čerpání prostředků z fondů EU v programovém období 2007-2013 dle využívaných operačních programů – město Třeboň	44
Graf 10: Čerpání prostředků z EU v programovém období 2007-2013 dle jednotlivých fondů regionální politiky EU – město Třeboň.....	45
Graf 11: Srovnání čerpání prostředků z fondů EU v programovém období 2007-2013 podle let – město Bechyně a město Třeboň	48
Graf 12: Srovnání čerpání z fondů EU v programovém období 2007-2013 dle využívaných operačních programů – město Bechyně a město Třeboň.....	49
Graf 13: Srovnání čerpání prostředků z EU v programovém období 2007-2013 dle jednotlivých fondů regionální politiky EU – město Bechyně a město Třeboň.....	49

11 Seznam příloh

Příloha 1: Polostrukturovaný rozhovor – město Bechyně

Příloha 2: Polostrukturovaný rozhovor – město Třeboň

Odpovídala: **vedoucí finančního odboru Městského úřadu Bechyně**

- vzhledem k současné situaci s pandemií COVID-19 byl rozhovor proveden prostřednictvím emailové komunikace

1) Mají podle Vás evropské dotace smysl? Jaká jsou jejich hlavní pozitiva a negativa. Jsou pro rozvoj města důležité?

- v případě velkých (finančně náročných) investičních akcí zřejmě ano, u menších dotací ne.

- pozitiva – město si nemusí brát úvěr, finanční prostředky, které by město muselo použít v případě samofinancování, finanční prostředky tak může využít na další akce

- negativa – administrativní náročnost, pracnost, velké množství lidí, kteří se dotacemi zabývají – tj. administrátoři, úředníci, kontrolní orgány, poskytovatelé, příjemci atd.

- další negativa, několikrát po sobě opakovaně žádáte o dotaci (v našem případě minimálně ve třech letech po sobě), dlouho čekáte na odezvu, dotace nakonec není přidělena a mezitím vzrostou stavební náklady a městu se akce prodraží

2) V minulém programovém období Vaše město čerpalo nejvíce finančních prostředků (69 578 600,21 Kč, tj. více jak 90 % všech získaných evropských dotací) z operačního programu Životní prostředí. Mohla byste to prosím okomentovat/zdůvodnit?

- životní prostředí je priorita a má přesah i do budoucnosti

- investiční akce (vodovod, kanalizace, odpadové hospodářství) byly nutné a město by je muselo realizovat

- realizované akce byly využitelné, prospěšné pro většinu obyvatel města

3) Více jak třetina všech projektů, které realizovalo Vaše město (7 projektů z 15) byla realizována v roce 2014 a 2015 (respektive byla podepsána Rozhodnutí/Smlouva po poskytnutí dotace), tedy až po konci programového období. Mohla byste prosím objasnit, co bylo hlavní příčinou?

- k žádosti o dotaci předchází celá řada podkladů, projekty, rozpočty, výběrová řízení, administrace a dostatek finančních prostředků, teprve poté se může žádat, než město všechny požadavky splní, realizace se posouvá

4) Jaký je Váš osobní názor na mechanismus pravidla n+3/n+2? Pravidlo n+2 umožňovalo čerpat finanční prostředky z minulého programového období i v roce 2014 a 2015.

- díky tomuto mechanismu na dotace dosáhne více žadatelů o dotaci

5) Drtivá většina projektů (podle primárního určení tří využívaných evropských fondů: 10 tvrdých a 5 měkkých), které Vaše město v programovém období 2007-2013 uskutečnilo, byly tzv. tvrdé, tedy investiční projekty. Mohla byste prosím říct, proč tomu bylo právě tak? Proč se Vaše město nezaměřilo více na neinvestiční projekty s podporou EU?

- nutnost splnění zákonných požadavků na odpadové hospodářství, vodní hospodářství
- limitované množství finančních prostředků

6) Vaše město nerealizovalo žádný projekt na podporu cestovního ruchu. Mohla byste to prosím vysvětlit? Případně jak jinak Vaše město podporuje cestovní ruch (příklad)?

Žádný vhodný projekt pro naše město nebyl vypsán nebo jsme nesplňovali požadovaná kritéria (např. počet obyvatel atp.)

7) Jak s dostatečným časovým odstupem hodnotíte minulé programové období 2007-2013 (stručně)?

- administrativní náročnost, angažovanost řady lidí na celém dotačním řízení,

Nejjednodušší řešení je dotace omezit a v rámci přerozdělení daní poskytnout tyto finanční prostředky obcím, neboť vesměs všechny ÚSC řeší podobné problémy – infrastruktura, životní prostředí, školství, bytové hospodářství, životní prostředí atp.

Závěr – nikdy nebude při poskytování dotací dosaženo spravedlnosti, všichni žadatelé na ně nedosáhnou. Při kontrole se často řeší především administrace a jejich výsledek bývá opomíjen. Naopak jsou vypisovány programy, které nemají žádný přesah do budoucnosti a jsou čerpány jen proto, že jsou vypsány (např. školící programy). Dotace řeší celá řada lidí, kteří by mohli být využitelní jinde.

Rozhodně nejsem příznivcem a podporovatelem dotační mašinerie.

Odpovídal: **vedoucí Odboru rozvoje a investic Městského úřadu Třeboň**

- vzhledem k současné situaci s pandemií COVID-19 byl rozhovor proveden telefonicky

1) Mají podle Vás evropské dotace smysl? Jaká jsou jejich hlavní pozitiva a negativa. Jsou pro rozvoj města důležité?

Vedoucí Odboru rozvoje a investic Městského úřadu Třeboň odpovídá, že evropské dotace určitě smysl mají. Před státními dotacemi by ale preferoval zvýšení rozpočtového určení daní, které na rozdíl od státních dotací „nesvazuje“ město dle daných programů. Jako pozitiva vnímá především přínos peněz a impulsů pro rozvoj. Samotné vyhlášení/očekávané programy jsou důvodem k zamyšlení. Za negativa pak považuje drobné nejasnosti a pozdní vyhlášení důležitých podrobností k jednotlivým OP. To pak podle respondenta zapříčiňuje n+2/n+3. V kontrolní činnosti vedoucí odboru tolik negativ nevidí, zmiňuje však několikanásobnou kontrolu ze strany českých orgánů.

2) V minulém programovém období Vaše město čerpalo nejvíce finančních prostředků (71 688 679,12 Kč, tj. více jak polovina všech získaných evropských dotací) z ROP Jihozápad. Mohl byste to prosím okomentovat/zdůvodnit?

Programy se podle respondenta „trefili“ do aktuálních potřeb města. Zde zmiňuje největší projekt „Sanace a revitalizace areálu bývalých kasáren v Třeboni pro potřeby veřejné správy“, který získal dotaci ve výši 50 454 570,34 Kč a byl financován právě z ROP Jihozápad. Následně pak vedoucí odboru shrnuje, že hlavní příčinou byl soulad představ města s programem ROP Jihozápad.

3) Více jak třetina všech projektů, které realizovalo Vaše město (Třeboň 10 projektů z celkových 26) byla realizována v roce 2014 a 2015 (respektive byla podepsána Rozhodnutí/Smlouva po poskytnutí dotace), tedy až po konci programového období. Mohl byste prosím objasnit, co bylo hlavní příčinou?

Hlavním důvodem jsou podle vedoucího odboru průtahy s „rozepsáním“ programů, respektive s rozběhnutím celého systému operačních programů.

4) Jaký je Váš osobní názor na mechanismus pravidla n+3/n+2? Pravidlo n+2 umožňovalo čerpat finanční prostředky z minulého programového období i v roce 2014 a 2015.

Názor dotazovaného je takový, že stát vyjednal tyto pravidla na základě potíží s čerpáním (respektive nečerpáním) finančních prostředků z fondů Evropské unie a s cílem dočerpat nabízené evropské prostředky. Toto pravidlo tak podporuje možnost realizace přihlašovaných projektů. Opět odkazuje na pomalý a problémový rozjezd operačních programů.

5) Drtivá většina projektů (podle primárního určení tří využívaných evropských fondů Třeboň 19 tvrdých a 7 měkkých), které Vaše město v programovém období 2007-2013 uskutečnilo, byly tzv. tvrdé, tedy investiční projekty. Mohl byste prosím říct, proč

tomu bylo právě tak? Proč se Vaše město nezaměřilo více na neinvestiční projekty s podporou EU?

Vedoucí Odboru rozvoje a investic Městského úřadu Třeboň objasňuje, že se jeho odbor zaměřuje pouze na tvrdé (investiční) projekty. Dále pak dodává, že o výběru přihlášených projektů rozhoduje vedení města. Zvolené vedení města v minulosti preferovalo hmatatelné tvrdé projekty. Programové období se neshoduje s volebním obdobím.

6) Vaše město realizovalo pouze jeden projekt na podporu cestovního ruchu. Mohl byste to prosím vysvětlit? Případně jak jinak Vaše město podporuje cestovní ruch (příklad)?

Podle vedoucího oboru bylo město Třeboň vytíženo dalšími náročnými projekty, například projekt čističky odpadních vod, jež byl realizován bez podpory fondů EU. Respondent dále uvádí zrušení páté výzvy programu ROP Jihozápad, kde město mělo podaných několik projektů, jednalo se třeba o projekt na rekonstrukci kulturního domu.

7) Jak s dostatečným časovým odstupem hodnotíte minulé programové období 2007-2013 (stručně)?

Podle vedoucího odboru se za minulé programové období „udělal kus práce“. Lituje již zmiňovaného projektu rekonstrukce kulturního zařízení Beseda, na který město nakonec nezískalo podporu z ROP Jihozápad. Dále pak dodává, že z ostatních operačních programů se čerpalo podle poměrů města. Minulé programové období přineslo peníze a realizovaly se tak tvrdé projekty dle plánu města Třeboň. Celkově hodnotí toto období kladně.
